

8. oktober — praznik občine Velenje

NEDELJA, 3. OKTOBER:

8,30 — Otvoritev asfaltirane ceste Šentilj — Kote
10,00 — Zbor aktivistov Osvobodilne fronte šaleško-mislinjskega okrožja v Kotah v Šentilju, združen z vajo enot teritorialne obrambe

TOREK, 5. OKTOBRA:

16,00 — Javna tribuna krajevne skupnosti Velenje — Center Desni breg ob otroškem vrtcu Kekec

SREDA, 6. OKTOBRA:

16,00 — Otvoritev nove asfaltirane ceste v Pesju.

ČETRTEK, 7. OKTOBRA:

16,00 — Otvoritev doma za varstvo ostarelih v Velenju
19,00 — Večer pesmi in plesov v domu kulture Velenje

PETEK, 8. OKTOBRA:

9,00 — Otvoritev razstave proizvodov SOZD Gorenje v Rdeči dvorani v Velenju
10,30 — Žalna slovesnost pri spomeniku talcev v Šoštanj
18,00 — Otvoritev razstave likovnih del Doreta Klemenčiča — Maja v velenjski knjižnici
19,00 — Večer pesmi in plesov v domu kulture Šoštanj

SOBOTA, 9. OKTOBRA:

9,00 — Svečana seja skupščina občine Velenje, združena s podelitvijo Kajuhovih nagrad, v domu kulture Velenje

NEDELJA, 10. OKTOBRA:

10,00 — Finalno tekmovanje starejših mladincev za atletski pokal Jugoslavije na stadionu ob jezeru
V dneh od 4. do 15. oktobra bo pripravila Šaleška folklorna skupina več nastopov v krajevnih skupnostih

Partizanski Šentilj pri Velenju si je zadnje dni nadel praznično podobo. Se več, v enaintridesetih letih svobode so zrasi novi domovi, šola, ceste je prekrila asfaltna prevleka... Tudi za to krajevno skupnost v Šaleški dolini je značilen napredek, ki smo ga z delom naših rok dosegli v Velenju.
Vsi prebivalci Šentilja pa žive že nekaj časa za veliko nedeljsko slavo, v pričakovanju 3. srečanja aktivistov Osvobodilne fronte šaleško-mislinjskega okrožja.

Šentilj čaka prijatelje

Radijski prenos s srečanja v Šentilju

V Šentilju je že vse pripravljeno na veliko nedeljsko slavo, na 3. srečanje aktivistov Osvobodilne fronte šaleško-mislinjskega okrožja.

Te dni si je partizanski Šentilj že nadel praznično podobo. Marljivi krajanji so skrbno uredili prostor pred Jakobovo domačijo, kjer bo v nedeljo veliko slavo. Postavili so tudi osem visokih mlajev, na katerih plapolajo slovenske in jugoslovanske zastave.

V četrtek, 23. septembra, se je uresničila velika želja krajanov Šentilja, saj je dva kilometra dolga cesta Arnače-Kote dobila asfaltno prevleko. Pri gradnji ceste so doslej krajanji opravili 1.100 udarniških ur, poleg tega je za novo cesto blizu dvajset krajanov prispevalo skupaj 150 tisoč dinarjev. Jutri popoldan se bodo v Šentilju zbrali na srečanju člani okrožnega odbora in aktivisti

Osvobodilne fronte.

V nedeljo ob 8.30 bodo slovesno izročili namenu novo asfaltirano cesto. Ob tej priložnosti bo tudi krajši kulturni spored, ki ga bodo izvajali člani prosvetnega društva Šentilj in šentiljski pevski zbor.

Ob 8.50 pa se bo začela velika vaja enot teritorialne

obrambe.

Ob 10. uri se bo pred Jakobovo domačijo začel 3. zbor aktivistov Osvobodilne fronte šaleško-mislinjskega okrožja, na katerem bo imela slavnostni govor članica bivšega okrožnega komiteja KP Slovenije za šaleško-mislinjsko okrožje Ela Ulrih-Atena. S.V.

● V PETEK, 8. OKTOBRA, V RDEČI DVORANI V VELENJU:

Nova predstavitev Gorenja

Danes teden, 8. oktobra, bodo ob 9. uri odprli v velenjski Rdeči dvorani razstavo izdelkov tovarn, članic sestavljene organizacije združenega dela Gorenje. Pred meseci je Gorenje v Rdeči dvorani ob sprejemanju srednjeročnega programa razvoja prvič širše predstavilo proizvodni program in razvojno usmeritev tako TOZD, delovnih organizacij in sestavljene organizacije združenega dela Gorenje.

Tokratna razstava pa ima namen seznaniti kupce, domače in tuje, s proizvodnim progra-

mom sestavljene organizacije združenega dela Gorenje za leto 1977. Med razstavo bo Gorenje sklepalo s kupci pogodbe za prodajo v letu 1977, v središče Šaleške doline pa bodo prišli tudi predstavniki dobaviteljev surovin in sestavnih delov, da se dogovorijo za obseg dobav, roke in kvaliteto za prihodnje leto.

Razstava, na kateri bo predstavljenih več kot 1000 izdelkov z oznako Gorenje, bo na ogled tudi Velenjčanom in vsem drugim, ki jih zanima proizvodni program ŠOZD Gorenje, in sicer od 8. do 11. oktobra.

Praznični dnevi

Nedelja, 3. Srečanje aktivistov šaleško-mislinjskega okrožja Osvobodilne fronte v Šentilju je uvodna prireditev v letošnje praznične oktobrske dni. Na čast prazniku občine Velenje, 8. oktobra, se bo do prihodnje nedelje vrstila vrsta prireditev.

V torek, 5. oktobra, bo ob začetku gradnje nove vzgojnovarstvene ustanove "Tinkara" v krajevni skupnosti Center-Desni breg javna tribuna, na kateri bodo predstavili krajevno skupnost ter delo in življenje v njej. Učenci posebne osnovne šole ter malčki iz vrtca pa bodo pripravili priložnostni kulturni program.

V četrtek, 7. oktobra, pa bodo predali svojemu namenu velenjski Dom za varstvo ostarelih. S priložnostnim kulturnim programom bodo ob tej priložnosti nastopili učenci vseh velenjskih osnovnih šol.

NE

naš čas

Velenje, 1. oktobra 1976 — Leto XII,
— Stevilka 37 (347) — Cena 3 din

● POSOJILO ZA CESTE V OBČINI VELENJE:

93,5 odstotka nad republiško obvezo

Do 27. septembra smo v občini Velenje, kot so nam sporočili z občinskega štaba za vpisovanje posojila za ceste, vpisali skupaj 47.512.350 dinarjev posojila za ceste. S tem smo kar za 93,5 % presegli republiško obveznost.

Po skupinah so takole vpisali posojilo:

„A“ — Delavci, zaposleni v TOZD	34.724.210 din
„B“ — zasebni obrtniki, kmetje, upokojenci in delavci, zaposleni pri zasebnikih	2.351.640 din
„C“ — delovni kolektivi iz dohodka TOZD	10.431.200 din

Velenje ostaja še naprej na vrhu lestvice občin, ki so najbolj presegle republiško obveznost. Močno pa se nam je približala občina Žalec!

Naša pomoč Posočju

Za pomoč prizadetim po potresu smo v občini Velenje doslej zbrali skupaj že več kot 4,3 milijona dinarjev — Občinsko obveznost iz enodnevne solidarnostne delavnice smo doslej preseglili za skoraj 23%

Po zadnjih podatkih, ki smo jih dobili na občinskem svetu Zveze sindikatov Velenje, smo v občini Velenje do 29. septembra zbrali kot pomoč prizadetim v Posočju skupaj že nad 4,3 milijona dinarjev. Enodnevni zaslužek zaposlenih znaša 3.934.000 dinarjev, izvršni svet občinske skupščine je na začetku akcije zbral nekaj nad 360.000 din, pisali pa smo že pred tednom dni tudi o drugih oblikah pomoči prizadete prebivalstvu.

Nekateri delovni kolektivi, denimo zaposleni v veleblagovnici Nama, so prispevali že zaslužka dveh delavnikov, več osnovnih organizacij sindikata pa je denar, ki so ga namenili za sindikalne izlete, vplačalo na zbirni žiro račun za prizadeto Posočje. Tako so sklenile sindikalne organizacije Termoelektrarne Šoštanj, Savinjsko-šaleških lekarn, Komunalno obrtnega centra, kulturnega centra, TOZD Merx Šoštanj, gostinskega podjetja Paka in občinskega sodišča. 1000 din je prispeval tudi pripravljalni odbor nogometne tekme suhi : debeli iz Topolšice.

Akcija zbiranja pomoči za prizadete po potresu v Posočju v Šaleški dolini še ni končana, čeprav smo doslej z enodnevnim zaslužkom zbrali skoraj 23 % več denarja, kot znaša naša obveza. Ponosno predlagajo, da bi opravili v letošnjem letu še en solidarnostni delavnik, saj so prebivalci v Posočju resnično potrebni pomoči vseh nas. Dvakratni solidarnostni delavnik za pomoč prizadetim po potresu v Posočju pa naj bi postal ponos nas vseh!

M.

Aktivisti Osvobodilne fronte, delovni ljudje, občani in mladina občin Velenje in Slovenj Gradec!

Vabimo vas na 3. srečanje aktivistov Osvobodilne fronte šaleško-mislinjskega okrožja

v nedeljo, 3. oktobra 1976, ob 10. uri v Šentilju pri Velenju

Slavnostni govornik na srečanju bo tovarišica Ela Ulrih-Atena, članica bivšega šaleško-mislinjskega okrožnega komiteja KP

Okrožni odbor aktivistov OF, Občinska odbora ZTB NOV ter Občinska odbora SZDL Velenje in Slovenj Gradec

Slabosti in nalog dovolj

V 36. številki „Našega časa“ smo povzeli iz referata Marcela Medveda na nedavni konferenci občinskega sveta Zveze sindikatov Velenje nekatere najpomembnejše misli iz politične ocene prvega dela javne razprave o osnutku zakona o združenem delu v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela v občini Velenje.

Tokrat pa preobčujemo povzetek iz tistega dela politične ocene, ki govori o javni razpravi o osnutku zakona o združenem delu v krajevnih in samoupravnih interesnih skupnostih.

V krajevnih skupnostih razprave o osnutku zakona o združenem delu niso bile v celoti zaključene. Razprave so bile usmerjene predvsem v obravnavo dveh vprašanj. Z ozirom

KAKO ZAGOTOVITI USKLAJEVANJE PROGRAMOV

Druge vprašanje, ki se pojavlja hkrati s prvim, pa je, kako zagotoviti usklajevanje programov oziroma planov med krajevnimi skupnostmi in združenim delom na eni strani ter med združenim delom in samoupravnimi interesnimi skupnostmi na drugi strani. Prav ob tem vprašanju se vedno znova pojavlja dilema, kje je mesto za usklajevanje teh planov in s tem za zagotavljanje sredstev za uresničevanje širših družbenih potreb.

Vse kaže na to, da skoraj v polovici temeljnih organizacij združenega dela podpisujejo razne samoupravne sporazume in družbene dogovore predvsem zaradi tega, da se poslovodni in samoupravni organi ognejo kritiki v procesu dogovarjanja, v bistvu pa po podpisu teh aktov, s katerimi so tudi sami sprejeli določene obveznosti, delajo naprej po starem. Da bi lahko to stanje vsaj deloma spremenili, je potrebna v bodoče večja aktivnost delegatov kot tudi samoupravnih organov v krajevnih skupnostih, predvsem na relaciji krajevna skupnost – TOZD, kjer so ti isti ljudje zaposleni. Doseči moramo, da bodo delegati krajevnih skupnosti že v procesu sprejemanja letnih in srednjeročnih programov temeljnih in drugih organizacij združenega dela opozarjali tudi na programe krajevnih skupnosti in zahtevali, da bodo v letnih planih in v delitvi dohodka TOZD upoštevan tudi potrebe krajevnih skupnosti.

SAMOUPRAVNA ORGANIZIRANOST V KRAJEVNI SKUPNOSTI SE NI NAJBOLJŠA

Že marca letos se je začela razprava v krajevnih skupnostih o samoupravni organiziranosti le-teh. Še vedno namreč ugotavljamo, da posamezne krajevne skupnosti niso organizirane tako, da bi obstoječa organiziranost zagotavljala tudi kar najbolj učinkovito obliko uresničevanja nalog krajevnih skupnosti. Ugotavljamo, da bo potrebno bistveno spremeniti metode dela posameznih samoupravnih organov v krajevnih skupnostih, če želimo, da bo vzpostavljen bolj trden samoupravni odnos med krajevnimi skupnostmi in TOZD.

Pomanjkljivost je tudi v neusklojenosti programov med krajevnimi skupnostmi in neracionalnim trošenjem sredstev, ki jih krajevne skupnosti že sicer zberejo s težavo. Zagotovo je edino pravilno, da ima vsaka krajevna skupnost svoja sredstva za izvajanje sprejetega programa dela, vendar bi bilo potrebno več dogovarjanja o združenju teh sredstev za posamezne akcije, enkrat v tej, drugič v drugi krajevni skupnosti.

mezne akcije, enkrat v tej, drugič v drugi krajevni skupnosti.

V SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTIH NI BILO POSEBNIH RAZPRAV

V samoupravnih interesnih skupnostih niso bile nikjer posebej organizirane razprave o zakonu o združenem delu, vendar pa je potrebno v zaključnih razpravah ugotoviti, kako poteka uresničevanje ustavne vloge samoupravnih interesnih skupnosti, predvsem z vidika svobodne menjave dela. Prav ta odnos, v katerem delovni ljudje zagotavljajo svoje skupne potrebe in interese ter samoupravno razporejajo dohodek v ta namen, kaže na nekatere odklone. Potrebna bo predvsem bolj razvita samoupravna organiziranost organizacij združenega dela v družbenih dejavnostih in večji poslušalstvo delavcev v njih za mišljenja, interese in potrebe delovnih ljudi, uporabnikov teh storitev.

Izvajalci v številnih primerih odločajo o sredstvih sami, uporabniki pa so pogosto v vlogi plačnika storitev in uslug. Vzrok za takšno stanje je seveda več, vsekakor pa velja omeniti dva: to je premalo resen odnos delegatov in delegacij uporabnikov za usklajevanje posameznih potreb in interesov (slaba udeležba na sejah, neizoblikovana stališča delegatov) na eni ter vnaprejšnje limitiranje sredstev za skupno porabo na drugi strani.

NEIZPOLNJEVANJE SPREJETIH OBVEZNOSTI

Kot posebna težava se kaže tudi neizpolnjevanje na osnovi samoupravnih sporazumov sprejetih obveznosti TOZD do posameznih družbenih dejavnosti (npr. za negospodarske naložbe). Predvsem lahko ugotovimo, da sistem medsebojnega informiranja, usklajevanja in funkcioniranja samoupravnega sistema znotraj samoupravnih interesnih skupnosti in med njimi na istem področju še ne deluje časovno in vsebinsko usklajeno.

V dosedanjih praksi se še ni uresničila zahteva, da bi povežali odločanje delavcev o skupnih potrebah in interesih, ki jih uresničujemo v krajevnih skupnostih, kjer živijo, z odločanjem o delitvi in razporejanju dohodka v TOZD, kjer delajo. Opaziti pa je tudi pojave podjetniške miselnosti, zlasti znotraj interesnih skupnosti s področja gospodarstva, kjer skušajo nekatere parcialne interese temeljnih organizacij združenega dela prikazovati kot širše družbene interese, pa četudi gre pri tem zgolj za subjektivna stališča.

Osnova — skupno izoblikovan program

Če želimo pisati o organiziranosti in delovanju Občinske konference SZDL Velenje, potem je nujno, da vsaj v kratkem navedemo programske smernice, na katerih je zasnovana naša organiziranost. To je potrebno že zaradi tega, da bi razumeli, kaj pravzaprav pomeni frontna organiziranost ali frontna sestava posameznih organov občinske konference SZDL.

Nosilci organiziranosti Socialistične zveze so delovni ljudje in občani, ki s svojo družbeno aktivnostjo zagotavljajo frontno delovanje te organizacije. To pomeni, da je težišče kadrovske, organizacijske in politične dejavnosti SZDL na terenu, v krajevnih skupnostih, med vsemi delovnimi ljudmi in občani.

Programska usmeritev Socialistične zveze je zasnovana na idejnopoličnih izhodiščih in ciljih ZK. To pa ne pomeni, da so v SZDL vključeni samo komunisti, ampak vsi delovni ljudje in občani, ne glede na svoje versko prepričanje. Črta ločnica, po kateri moramo izvajati politično diferenciacijo, je odnos do socialističnega samoupravljanja in neuvrčenosti, do humanih medsebojnih odnosov med ljudmi.

Vse družbenopolitične organizacije usklajujejo svojo aktivnost znotraj SZDL na podlagi skupaj izoblikovanega programa, na programskih izhodiščih ZK. Odnosi med družbenopolitičnimi organizacijami temeljijo na njihovi samostojnosti, enakopravnem sodelovanju ter medsebojnih pravicah in dolžnostih. Frontna organiziranost SZDL se kaže v tem, da vsaka družbenopolitična organizacija v celoti uresničuje svoje temeljne naloge:

Komunisti se v SZDL zavzemajo, da politična usmeritev ZK prerašča v SZDL v množično pobudo in akcijo vseh delovnih ljudi ter s tem v materialno moč samoupravnega razvoja.

Zveza sindikatov Slovenije mora v SZDL zagotoviti odločilen vpliv delavskega razreda, to je zagotavljanje pogojev za razvoj socialističnega samoupravljanja, enakopravnosti delavcev pri združevanju dela in sredstev in končno zagotavljanje oblasti delovnega človeka nad sadovi svojega dela.

Zveza socialistične mladine usmerja in aktivno vključuje mlade ljudi v celotno družbenopolitično življenje ter zagotavlja njihov vpliv pri sprejemanju družbenopolitičnih odločitev, ki zadevajo ekonomski, socialni in politični položaj mladih.

Zveza združenih borcev NOV, kot organizacija aktivnih udeležencev NOB in socialistične revolucije, zagotavlja ohranjanje vrednot, izhodišč in smotrov revolucije ter se zavzema za pomoč odporniškim in osvobodilnim gibanjem v svetu.

Tu so našete le osnovne naloge, ki določajo programske smernice, frontno sestavo in organiziranost SZDL.

Izhajajoč iz zgorajga pomeni, da je tudi občinska konferenca, kot najvišji organ SZDL v občini, oblikovana tako, da so v njej zastopani delegati vseh družbenopolitičnih in družbenih organizacij.

Po enakem načelu so oblikovani tudi vsi ostali organi občinske konference, kot so predsedstvo, razni sveti in koordinacijski odbori.

Predsedstvo kot izvršilno politični organ konference se sestaja na pobudo družbenopolitičnih organizacij ali na pobudo izvršnega odbora predsedstva, ki pripravlja problematiko za seje predsedstva.

Nov organizem v organiziranosti in delovanju Socialistične zveze so nedvomno sveti in koordinacijski odbori pri predsedstvu SZDL. Vsa od njih ima svoje pristojnosti in odgovornosti.

Za sedaj delujejo pri Občinski konferenci SZDL Velenje naslednji tovrstni organi:

- svet za družbenopolitično aktivnost žensk,
- svet za družbenoekonomske odnose,
- svet za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito,
- koordinacijski odbor za uresničevanje ustave,
- koordinacijski odbor za kadrovska vprašanja,
- koordinacijski odbor za celodnevno šolo,
- koordinacijski odbor za vzgojo, kulturo in izobraževanje,
- koordinacijski odbor za družbene organizacije in društva ter
- koordinacijski odbor za družbeno samozaščito

Ustanavljamo pa še naslednje svete in koordinacijske odbore:

- svet za mednarodne odnose,
- svet za varstvo okolja,
- svet za družbenopolitični sistem in
- svet za družbenoekonomske odnose v kmetijstvu, gozdarstvu in na vasi.

Namen ustanavljanja teh svetov in koordinacijskih odborov je, da hitro in uspešno vključujemo SZDL v vsa pomembna področja družbenega življenja, da bi lahko tako politično spremljali in uresničevali programske zasnove naše frontne organiziranosti. Nekoliko slabše smo zaenkrat organizirani na področju povezovanja in usklajevanja dejavnosti med družbenimi organizacijami in društvi, ki morajo prav tako svojo dejavnost prilagoditi ustavi in zakonu in postati kreativni del organiziranosti Socialistične zveze.

S tako oblikovanimi sveti in koordinacijskimi odbori pri občinski konferenci SZDL ne želimo doseči le zagotovitve identičnih oblik organiziranosti SZDL v Sloveniji, ampak zagotoviti čim bolj učinkovito aktivnost pri delovanju družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih interesnih skupnosti ter uresničevanju delegatskih odnosov in samoupravne povezanosti na vseh nivojih.

Seveda takšna organiziranost in družbenopolitična aktivnost SZDL na terenu postavlja pred izvršni odbor kot izvršilno operativni organ predsedstva OK SZDL maksimalno angažiranje vseh njegovih članov. Prav pri izvršnem odboru ugotavljamo, da operativno zadostno ne pokriva vseh oblik delovanja celotne organizacije. Tu bodo potrebne določene spremembe, še zlasti, če želimo doseči večjo aktivnost vseh družbenopolitičnih organizacij na terenu.

Nobena organizacijska oblika sama po sebi še ne zagotavlja uspešnosti delovanja, če vsaka družbenopolitična organizacija, društvo ali družbena organizacija nima lastnih pobud in ne deluje v smeri skupnih interesov.

Piše: Tone ŠELIGA, sekretar občinske konference SZDL Velenje

MI PA NISMO SE UKLONILI ...

Tovariši borci se ga spominjamo pod imenom Metod

Ko se je pričela vojna, je bil Jože Kumer star šestnajst let. Takoj je moral na delo v Avstrijo. Kljub mladosti je dobil leta 1944 poziv, da se vključi v nemško vojsko. Uspelo mu je pobegniti v domovino. Stric Martin Lempel ga je povezal s partizani in aprila tega leta se jim je priključil v Dobračah. Najprej je nameraval v Tomšičevo brigado, a so ga namestili za kurirja šaleško-mislinskega okrožja. Bil je predvsem na področju Šentilja, Andraža, Graške gore. Proti koncu vojne so začutili potrebo po kurirski postojanki, ki bi povezovala kurirje šaleško-mislinskega okrožja. Jože Kumer je bil imenovan za komandirja te postojanke, ki so jo imeli na Golobovi kmetiji v Cirkovcih.

Naloga kurirjev je bila med drugim tudi ta, da so prenašali sanitetni material, pakete, ki so jim jih posredovale mladinske organizacije na terenu. Jože Kumer, soborci se ga bodo spominjali pod imenom Metod, se zelo rad spominja, kako toplo so jih sprejemali kmetje na tem področju. Vsakdo je bil pripravljen pomagati. Dejal je: „Na področju severno od nekdanje ceste Velenje – Šoštanj nismo našli niti na enega, ki mu ne bi mogli zaupati. Vsi so nam pomagali in nam ponudili tudi zadnji košček kruha. Bili so težki časi, hude zime, ki pa smo jih s pomočjo ljudi na tem področju premagali. Prav tako je bilo tudi na Graški gori, kmetje so se zavedali, da se borijo za boljši jutri. Nudili so nam vsa pomoč, kljub temu da so bili tudi sami največkrat lačni.“

Prav vsak partizan pa se najraje spominja trenutka, ko je napočila svoboda. Skupina, v kateri je bil tudi Metod, pa je takrat padla v zasedo. Mislili so, da je svoboda že nastopila, zato so se veseli odpravili v Gaberke, ki pa so bile še zasedene. Le s težavo so se umaknili. O spominih na tisti čas pa je Metod dejal: „Ko je nastopila svoboda, smo najprej pomislili na padle tovariše. Padlo je zelo veliko kurirjev, mnogo jih je bilo tudi mlajših od mene. Obdajali so nas čudni občutki, pomešani so bili z žalostjo za padlimi tovariši, veseljem, ker smo spet svobodni,

Jože Kumer — Metod

ker smo dosegli tisto, za kar smo se borili. Zavedali pa smo se tudi, da smo svobodo sicer priborili, da pa nas čaka še zelo veliko. Treba je bilo obnoviti našo opustošeno domovino.“ Ko je nastopila svoboda so še vedno bili težke boje. Na Graški gori je bilo še veliko ustašev, ki so jih morali razorožiti. Metod je ostal nato še v vojnih odsekih v Smartnem ob Paki, Šoštanju, Lendavi, Radgoni in se je iz vojske vrnil šele novembra leta 1946.

Posli vojni se je Jože Kumer zaposlil v rudniku lignita v Velenju, kjer dela še danes.

MIRA TAMŠE

• ZK V VELENJSKEM »VEGRADU« JE DOBRO OPREDELILA SKLEPE IN NOSILCE NALOG:

Skladnejši in pogljobljeni samoupravni odnosi

Na zadnji razširjeni seji je sekretariat medobčinskega sveta ZKS Celje ocenil aktivnost Zveze komunistov pri uveljavljanju samoupravne organiziranosti, stabilizacijskih prizadevanj, načrtovanja in kadrovske politike v nekaterih organizacijah združenega dela na celjskem območju. Med izbranimi delovnimi kolektivi je bilo tudi gradbeno industrijsko podjetje Vegrad Velenje.

Na seji, ki se je je udeležil tudi član izvršnega komiteja predsedstva centralnega komiteja ZK Slovenije izvršnega komiteja predsedstva centralnega komiteja ZK Slovenije, Lojze Briški, je bilo poročano, da je Zveza komunistov v velenjskem Vegradu dobro opredelila sklepe in nosilce nalog. Proces uresničevanja skladnejših in pogljobljenih samoupravnih odnosov je usklajen z vsebino

zakona o združenem delu, v pripravi pa je analiza o organiziranju delavcev v TOZD. Komunisti so z vso odgovornostjo opredelili lastno organiziranost v okviru gradbeništva v Šaleški dolini, sicer pa je v javni razpravi predlog samoupravne sporazuma o temeljih srednjeročnega programa razvoja delovne organizacije v prihodnjih petih letih. To akcijo bodo pospešili tudi zavoljo tega, ker

predvidevajo povezovanje na širšem področju, kar naj bi prispevalo tudi k pogljobljanju samoupravnih odnosov.

Komunisti Vegrada namenijo posebno pozornost zasedbi vodilnih in vodstvenih delovnih mest, pri razreševanju ekonomskih problemov pa veljajo prizadevanja za dopolnitev akcijskega programa, ki ga bo obravnavala konferenca Zveze komunistov GIP „Vegrad“. Opravljenih pa je bilo tudi več razgovorov, tako z vodji delovnih skupin, obratovodji in vodji gradbišč.

Razpravljavci so ugotovili, da se je Zveza komunistov v združenem delu na celjskem ob-

močju v zadnjih mesecih pogljobljeno vključila v proces spreminjanja obstoječih in uveljavljanja novih družbenoekonomskih in samoupravnih rešitev. V tako usmerjeni akciji pa je veljala posebna pozornost zlasti iskanju in načrtovanju kvalitetnejših gospodarskih in samoupravnih rešitev. Seveda pa uresničevanje sprejetih dogovorov ni enkratna naloga, pač pa jih je treba z vso odgovornostjo speljati do konca. Seje občinskih konferenc Zveze komunistov v mesecu oktobru morajo opraviti prvo podrobnejšo politično bilanco doslej opravljenih nalog.

M.

MILAN RAZDEVŠEK:

Spomini so še zmeraj živi

Moje sodelovanje na območju šaleško-mislinskega okrožja se je pričelo marca 1944 in to v Sentilju pri Velenju.

Tedajni sekretar Janko Ževart in Bogo Verdev, oba domačina iz teh krajev, sta mi dala nalogo in kot prvo, zaupala mrežo aktivistov in partizanskih postojank, kakor smo tedaj pravili hišam. Ker sem doma iz sosednje Ponikve in sem poznal vse domačije v Sentilju, mi je Janko (Ževart) strogo za- bičal: "Da ne uporabljaj od sedaj dalje več nobenega do- mačega imena hiš, čuvati moramo pred sovražnimi agenti sebe, še bolj pa naše ljudi tu in te partizanske hiše."

Sedaj boš šel do Jakoba, prej pa se še oglasi pri Klemetu (drevesničarju Je- lenu), tam bi naj bil Izak in mu naroči, da mi nismo pri Pečaku, temveč bomo pri Nograšku. Naša zelo za- nesljiva hiša je pri Venturinu (Krajuju v Lazah) in zapomni si: "Pri Jakobu se sedaj reče "pri vseh oboroženih", pri Nograšku - pri zveplen- kah", Pečaki so sedaj "So- cialisti". Pri Jelenu v Pod- kraju se reče pri "Rogati zverini itd."

Določeno sem bil za ku- rirja. Pred tem sem bil po- drobno seznanjen s kurir- skimi potmi in postoj- jankami, nevarnostmi pri prehodu čez ceste, želez- nico, križišča in kaj moram kot kurir napraviti, kdaj priti na dogovorjeno mesto, kje se bom srečal z drugimi kurirji in kje oddati pošto in kje je dogovorjena javka.

Danes zagotovo nimamo tako izdelanega sistema uva- janja v delo novih delavcev, kot smo ga imeli tedaj, ko smo se seznanjali s "te- renom". Kurirska pot je tekla iz Sentilja, pričela se je ponavadi v Podkraju in sem prečkal pri Obircu glavno cesto, se oglašil pri Zabu- kovniku ali Safariju, kjer so bile naše zelo delovne in postrtovalne mladinke. Pri teh hišah sem dobil tudi

določen, da gre z mano po običajni kurirski poti, ki naj bi jo prevzel od mene, da mi pokažem pot.

Tako sva nekoga petka v začetku maja 1944 krenila iz Podkraja. Na cilj sva pri- spela v soboto proti jutru. Pri Vrbaču na Grajski gori sva prevzela literaturo in drugo pošto in nekoliko po- legla v goščavo. Vračala sva se proti poldnevju in na večer prišla do Preloza - Krajncina na Komovem. Tu je bila prav tako povsem za- nesljiva partizanska hiša. Po večerji, ki sva jo tu dobila, sva se že odpravljala na pot, ko je gospodar pridružil v hišo in nama rekel: "Poba- čez, cesto ne moreta, poli- cisti so jo popolnoma za- sedli." Posvetovala sva se z domačini, kaj storiti. Skle- nili smo, da gre domača hči Marjana, predno se stemni, še enkrat čez cesto, da ugo- tovi, kakšno je stanje. To je tudi storila in nama javila, da ne moreva preko ceste na tem mestu, niti kje nižje na Šmarskem polju, kot sva nato ponoči brezuspešno poskusila. Zato sva po ne- uspešnem poskusu pozneje prenočila v hlevu pri Prelozu in se proti jutru podala na pot po robu gozda ob cesti proti Paki. Pri železniški po- staji Paka sva nameravala prečkati sotesko Pake in priti na kozjaško stran.

Svitalo se je že, čeprav se je očitno še videla senca luminega svita, ko sva se spustila iz brega v bližini, kjer je sedaj sola, in stopila na cesto. Skrajno previdno, počasi sva se približala mo- stu preko Pake. Jaz sem šel po levi strani, Boris pa po desni strani mosta. Oprije- mala sva se ograje in se previdno plazila naprej. Iz- menada se zabliska in izsto- časno grozovito zareglja strojnica. Je nekaj metrov pred nama. Padla sva v za- sedo in prišla na 5 m pred cev nemškega šarca. V luni- nem svitu so naju Nemci opazili iz postojanke, ko sva stopila iz goščave na plan.

Maja 1944. leta sem bil imenovan za člana okrajnega odbora OF in postavljen za sekretarja SKOJ in mladine šaleškega okraja. Moje posle pa bi naj prevzel 17-letni mladinec iz Lokovice Lud- vik-Boris Blagotinšek. Bil je

Od rafala strojnice sem bil šokiran, da vem le to, kako je bil Boris zadet, kako je pritiženo kriknil in spomnim se, da sem slišal izdih zraka iz pljuč, ko je rafal prestrelil njegov prsni koš. Padel je kot pokošen in se mi zvalil pod noge, da sem najj tudi jaz padel. Verjetno je bila to moja rešitev, ker Nemci mi- sleč, da sva smrtno zadeta oba, niso naprej streljali. Ležec sem se v naslednjem trenutku, menda nagonsko, prevalil z mostu v strugo in pod mostom bežal nazaj na breg. Šele tedaj so Nemci dojeli položaj in me pričeli streljaje zasledovati. Tre- nutki, ki sem jih medtem pridobil, so mi zadostovali, da sem jim srečno ušel.

Nadajeval sem delo z mladino, zlasti z organiziranim in povezanim mladinskih or- ganizacij ter SKOJ. Iz svojega delovanja ugotavljam za šaleško dolino predvsem tele značil- nosti: silen razmah in množično vključevanje mladine v aktivne ZMS in SKOJ. Mladinska organi- zacija je bila tedaj pomemben in skoraj glavni stebel narodno- osvobodilne organizacije. Njeno delovanje se je vedno bolj širilo in aktivni so obstajali v vsakem kraju in celo zasebku. Mladina je bila organizator in izvajalec šte- vilnih nalog ter akcij. Zlasti so bili odlični v obveščevalni službi, ki je bila tedaj glavni čimbel organizacije, njim gre zaslug, da je bilo med aktivisti, ki so delovali v šaleški dolini, sorazmerno malo žrtev. Danes je skoraj neverjetno, pa je res, da so zlasti mladinske akcije imele tako obveščevalno službo v Ve- lenju, Sentilju, Saleku in drugje, da smo prej ko je prišla nemška patrola iz Velenja do Andrejca, v Sentilju to že vedeli in se pri- pravili.

Po združitvi krajev (Sentilj, Topolšica, Šoštanj itd) v šaleški okraj se je osnoval šaleški okraj- ni komitej SKOJ in mladine, ki je sicer štel le 3 člane. Sekretar sem bil jaz, članci pa Kos Ančka in Kralj Anica, obe iz Sentilja. To je majhen izsek iz mojega dela in življenja kot aktivista OF v šaleški dolini. Želim na kon- kretnih primerih pokazati, kako popolno je bilo organizirano na- rodnoosvobodilno gibanje z ljud- mi na terenu ter s kakim navdu- šenjem in požrtevnoostjo je sodelovalo prebivalstvo, zlasti pa še mladina, s celotnim narodno- osvobodilnim gibanjem.

POZDRAV UDELEŽENCEM 3. SREČENJA AKTIVISTOV OSVOBODILNE FRONTE ŠALEŠKO-MISLINSKEGA OKROŽJA:

Dobrodošli v Sentilju 3. oktobra!

Srečanje v Sentilju nov dokaz, da branimo in vedno znova bogatimo pridobitve narodno-osvobodilnega boja in ljudske revolucije

Člani okrožnega odbora Osvobodilne fronte šaleško-mislinskega okrožja smo zares veseli, da nam je kljub nekaterim težavam uspelo uresničiti obljubo, ki smo jo dali na lanskem srečanju na letališču v Turiški vasi: letošnje tretje srečanje aktivistov Osvobodilne fronte bo v parti- zanskem kraju, Sentilju pri Velenju.

Naše letošnje srečanje sodi v okvir praznovanja občine Velenje, katere delovni ljudje in občani so lahko resnično ponosni na rezultate in uspehe, dosežene v povojnem obdobju, pa tudi od lanskega praznovanja.

Pri obujanju spominov na čase vojnega obdobja se bomo na letošnjem srečanju spomnili tudi pomembnega dogodka v razvoju osvobodilnega gibanja v teh krajih. Gre za 10-dnevni partijski tečaj ki ga je s ciljem, da usposobi odgovorne aktiviste za politično delo na terenu, organiziral okrajni komitej Komunistične partije Slovenije za šaleško-mislinsko okrajno. Soorganizacijo za izvedbo tečaja pa je zaupal okrajnemu odboru Osvobodilne fronte Sentilja. Ze samo dejstvo, da je tečaj oziroma seminar nemoteno potekal v neposredni bližini nemških postojank (prvi del je bil v Gradčiču, drugi pa v Kotah, pravi v kraju in na mestu, kjer se bomo letos srečali), dokazuje, kako brezhbižno je delovala in bila organizirana Osvobodilna fronta v teh krajih.

Občani krajevne skupnosti Sentilja, posebno pa še Kot, so se v okviru priprave na naše srečanje lotili tudi zelo zahtevne delovne akcije. Gre za rekonstrukcijo in asfaltiranje cestnega odseka Sentilj - Kote, katerega otvoritev bo pravi dan našega srečanja. Vsi aktivisti OF, posebno pa še tisti, ki smo se več zadrževali v Sentilju, smo veseli, da je prebivalcem Sentilja, pravi v okviru priprav na naše srečanje, uspelo uresničiti še eno od svojih potreb in želja. Veseli smo še tembolj zato, ker so Sentiljani, res skorajda brez izjeme, bili povezani in vključeni v narodnoosvobodilno gibanje.

Pravi v Sentilju je bil eden od prvih javnih partizanskih mitingov. Od tod so potekale in se razpredale niti Osvobodilne fronte na območje cele šaleške doline. Zato ni čudno, da so pravi zaradi te enotnosti, vsega prebivalstva proglasili Nemci Sentilj za "banditendorf".

Naše srečanje v Sentilju bo zato za mnoge izmed nas priložnost, da se ponovno srečamo z našimi nekdanjimi frontnimi sodelavci, katerih hišna vrata so bila partizanom vedno na stečaj odprta.

Domačinom, od katerih na srečanju gotovo nihče ne bo manjkal, se bomo najlepše oddolžili, če se bomo srečanja polnoštevilo udeležili.

Naj srečanje v Sentilju ponovno pokaže, kako živi so v nas še spomini na vojna leta, kako nas še vedno povezujejo tovarštvo, odločnost in hotenje, da ne samo branimo, ampak vedno znova bogatimo pridobitve narodnoosvobodil- nega boja in ljudske revolucije.

Torej - na svidenje v Sentilju! JANKO ŽEVART, predsednik odbora aktivistov šaleško-mislinskega okrožja OF

OB TRETJEM SREČANJU AKTIVISTOV OF ŠALEŠKO-MISLINSKEGA OKROŽJA

Jakobova domačija, kjer bo letošnje srečanje aktivistov Osvobodilne fronte šaleško-mislinskega okrožja

Znanilci in organizatorji osvobodilnega gibanja!

Skupščini občin Velenje in Slovenj Gradec sta v letu 1974, ob občinskih praznikih, podelili domicilni listini aktivistom Osvobodilne fronte šaleško-mislinskega okrožja.

V Slovenj Gradcu so podelili listino 9. junija 1974 v priznanje za veliko delo, ki so ga aktivisti opravili med narodnoosvobodilno borbo in ljudsko revolucijo, v spomin vsem padlim, ustrelnim in preminulim tovarišem ter z namenom, da bo lik aktivista Osvobodilne fronte ostal med nami vedno živ in da bi se njegove vrline prenašale na mlado generacijo. Skupščina občine Velenje pa je na slavnostni seji 5. oktobra 1974 podelila listino kot priznanje za veliko revolucionarno in politično delo z namenom, da se širijo, utrjujejo in ohranjajo tradicije narodno-osvobodilne borbe in da ostane vedno prisoten lik aktivista Osvobodilne fronte.

POMEMBNA VLOGA AKTIVISTOV OSVOBODILNE FRONTE

Osvobodilna fronta šaleško-mislinskega okrožja so bili znanilci in organizatorji osvobodilnega gibanja ter graditelji nove ljudske oblasti. Širili so plamen vstaje, postavili mrežo osvobodilnega gibanja, ustanovili odbore Osvobodilne fronte ter bili tesno povezani z rasijo in dejavnostjo partizanskih enot na tem področju.

Zato tudi ni naključje, da sta leta 1974 skupščini občin Slovenj Gradec in Velenje podelili listini aktivistom Osvobodilne fronte šaleško-mislinskega okrožja listino o domicilu. Za aktiviste Osvobodilne fronte v občinah Velenje in Slovenj Gradec pomeni podelitev domicilnih listin tudi veliko obvezo, saj si morajo stalno prizadevati, da bo lik aktivista Osvobodilne fronte vedno živ, posebej še med mladimi.

Največ z udarniškim delom

Krajevno skupnost Šentilj sestavljajo štirje zaselki: Arnače, Laze, Loznica in Slivora, ki imajo skupaj 785 prebivalcev. Od tega je 50 odstotkov mladih do 27. leta starosti, do 60. leta starosti je 35 odstotkov prebivalcev, le petnajst odstotkov krajanov pa je starih nad 60 let. Sprva je bila krajeva skupnost pretežno kmetijsko območje, z razvojem industrije v dolini pa je vse več mladih iskalo zaposlitev, tako da se danes vozi na delo v Velenje že 229 krajanov. Od tega 169 moških in 60 žensk.

Središče krajeve skupnosti je v Arnačah, kjer so med drugim tudi šola, kulturni dom, gasilski dom in trgovina.

Ker je med zaposlenimi naj- več kmetičke mladine, se kmetije preusmerjajo v pridelovanje krme za pitanje goved in proizvodnjo mleka, le redki pa danes v Šentilju še hmeljarijo. Kmetij, kjer ni nobenega družinskega člana zaposlenega, je danes zelo malo. "Le kakšnih dvajset bi jih lahko našli," meni predsednik krajeve skupnosti Stane Tajnske.

Po zmagi nad okupatorjem so se tudi za ta kraj začeli boljisi časi. Najprej so dobili električno razsvetljavo, in to leta 1946/47. Med pomembne pridobitve sodi vsekakor tudi nov vodovod za šolo in petnajst gospodinjstev. Podobno kot pri elektrinem omrežju, so krajsani tudi pri gradnji vodovoda pomagali z lastnimi prispevki in udarniškim delom.

Stane Tajnske, predsednik krajeve skupnosti Šentilj

Leta 1973 so asfaltirali cesto Podkozjaž-Obirc v dolžini 3,1

● TONE ULRIH — KRISTI: ŠENTILJ — KOVAČNICA KADROV

Tovariš Tone Ulrih-Kristl je bil eden od sekretarjev saleško-mislinskega okrožja Osvobodilne fronte. Misliji mu, kljub oddaljenosti dogajanja več kot tri desetletja nazaj, še vedno ujahajo k tistim velikim in nikdar pozabnim dogodkom iz časov ljudske revolucije.

Tone Ulrih-Kristl se spominja, da so saleško-mislinsko okrožje Osvobodilne fronte oblikovali v svojstvenih razmerah, predvsem zaradi vojno tega, ker je manjkalo ljudi, sposobnih za politično delo na terenu. Tudi sam se je težko odločil za pot aktivista, saj ga je venomer veliko nazaj in partizansko operativno edincico.

Jesen 1943, leta je bilo v Saški in mislinski dolini več aktivistov OF, ki so tam ustvarjali Osvobodilno fronto in jo oblikovali kot oblast. Okrožje je začelo obtem dobivati svojo podobno organizirani so bili okrajni. Med njimi tudi okraj Šentilj. Kljub bližini Velenja oz-

km. Pred pričetkom gradnje ceste so v Lazah razpisali dodatni krajevi samoprispevek v višini 250 tisoč dinarjev. V okviru občinske akcije dinar na dinar so se ta sredstva poravnala, nekaj pa so prispevali tudi delovni kolektivi, kjer so bili zaposleni krajsani Laz, Stroski gradnje ceste so znašali 740 tisoč dinarjev.

Predani je kraj dobil telefonsko omrežje za deset telefonskih priključkov. Prilodnje leto pa namerava PTT Celje postaviti dodatno avtomatsko centralo še za 20 telefonskih priključkov.

V krajevni skupnosti Šentilj se tudi že kažejo sadovi novega samoprispevka. Del sredstev, ki jih bodo zbrali tako do leta 1980, so namenili tudi za asfaltiranje ceste Arnače-Kote (v zaselku Slivora). Cesto bodo svečano odprli v nedeljo, ko bo v Kotah srečanje aktivistov OF saleško-mislinskega okrožja.

S sredstvi ponovnega samoprispevka nameravajo asfaltirati še tudi odsek Zabinca — povežava s cesto Podkraj — Obirc (2 km) in urediti cesto Loznica — Usen (1,5 km). Pomembna naloga, ki jo nameravajo urediti do leta 1980, je tudi adaptacija kulturnega doma. Razširili bodo dvorano, ki je že dolgo premajhna, uredili centralno kurjavo v njej, pomožne prostore in sanitarije. Predvidevajo, da bodo za obnovo doma potrebovali približno 3 milijone dinarjev. Ker bodo samoprispevkom zbrali le 1,68 milijona dinarjev, bodo morali iskati dodatno finančno pomoč pri krajevnih skupnostih in otroškem varstvu, ker je v domu tudi potujoči vrtec.

V kraju so zadnje čase zelo aktivne organizacije SZDL, ZSMS, prosvetno in gasilsko društvo, lani pa so ustanovili tudi aktiv zveze komunistov.

mirano je bilo saleško-mislinsko okrožje in priključeno v novo prboroško okrožje. Kadre, ki jih je bilo takrat v Saški in Mislinski dolini že dovolj, pa so razporedili vse tja do Maribora. Tovariši s politično izobrazbo partizanskega tečajja v Šentilju so krenili v Vitanje, Slovenske Konjice, v Slovensko Bistrico, Fram, v Lovrence na Pohorju itd.

Z velikimi napori in številnimi žrtvami smo uspeli že v prvi polovici leta 1944 oblikovati oblast Osvobodilne fronte v samem srcu okupirane Stajerske, od okrožja do okrajnih odborov in krajevnih odborov v saleško-mislinskem okrožju. S pravih odnosa in zaupanjem v ljudi pa smo uspeli v kratkem času usposobiti številne kadre, ki so odločilno vplivali in usmerjali razvoj narodnoosvobodilnega gibanja in tudi povojne izgradnje vse do Maribora in do Slovenskih goric in še naprej! Poudarja Tone Ulrih-Kristl.

za središča v dolini. Okupator je Saleško dolino v okviru svojega celjskega okrožja in v širem okviru pršitelval med najbolj nemirna območja ter je zato v obeh tedanjih saleških občinah Velenje in Šostanj izvajal številne protipartizanske ukrepe in akcije, ki jih marsikje druge ni. Od jeseni 1943 pa okupatorjevi ukrepi v Saški dolini niso bili več uspešni. Kljub temu da je bila Saške dolina za okupatorja v okviru Spodnje Stajerske zaradi premočja, termoelektrarne, tovarne usnja, lesnega bogastva in prometnih zvez pomembna, je spadal med najbolj partizansko območja na slovenskem Stajerskem. Po velikih izgubah v letu 1942 pa je večji del 1943. leta osvobodilno gibanje v Saški dolini že zaostajalo za razvojem v Gornji Savinjski dolini, v Mislinski in Meziški dolini, ki tudi meji na Saško dolino. To pa je bila tudi posledica tega, da v navedenem času na saleškem območju niso delovale partizanske enote, saleško območje je bilo tedaj zanje le prehodno. Če odšletemo prve tedne

Podkraj, je bila Ana sama doma. V kuhinji je pripravljala kosilo. Nisva se dobro začela pogovor, ko se je iz Velenja vrnila hčerka Ivanka.

"Vsi, ki so bili za to stvar," tako Ana še danes imenuje narodnoosvobodilni boj, "so začeli že zelo kmalu prihajati k nam." Naša hiša je bila zmeraj polna partizanov, "je pristavila hčerka Ivanka. "Pri nas so imeli vse na voljo. Odstopile smo jim prostor v

ali otrozniki prišli v kraj, so ljudje že sproščili in partizani so se lahko pravčasno umaknili.

"V naši hiši je bilo zmeraj polno papirjev," pravi Ivanka. "Partizani so imeli pri nas tudi pisalni stroj. Ko smo nekoč dobili sporočilo od Pečaka (Franca Jezernika), da se bližajo Nemci, so se partizani hitro umaknili, me smo odstranili papirje, stroj pa skrile pod tla, ker smo morale to delo opraviti v naglici, se je stroj tedaj pokvaril. Seveda si zaradi tega nismo delale skrbi. Pomembno je bilo, da Nemci stroja niso odkrili.

Stropnikovi ali Nogrškovi domačiji so partizani pravili Pri zveplenkah. "Ko sta prvič prišla k nam Franc Polh — Izak in Anton Lempl — Dušan," se spominja danes Ana, "sta najprej prosila, če imamo kaj zveplenk. Ko nam, sta zmeraj dejala, da sta Pri zveplenkah in tako je to postalo naše ilegarno ime."

Kljub temu, da so bili Pri zveplenkah v nenehni nevarnosti, pa Ana s hčerko in rejenko ni odšla v gozd med partizane. "Boji koristne smo bile doma, saj smo tako lahko prišle do mnogih potrebnih obvestil za partizane."

Ko sem vprašal mamno Ano, če se bo udeležila srečanja, je odvrnila da ne, češ da je že prestara. Ko sem jo opozoril, kako gibčno se je vrtela okrog stedinika, ji sploh nisem mogel prisoditi toliko let. Prav zato sem prepričan, da bo v nedeljo med udeleženci srečanja aktivistov Osvobodilne fronte saleško-mislinskega okrožja. Podobno kot hčerka, ki pravi, da je prav, da se nekdanji aktivisti in borci ponovno snidejo in obudijo spomine na teška, vendar zmagoslava vojna leta.

... Srečanja aktivistov imajo namen obnavljati tiste tradicije, ki so povezale ogromno število občanov Saške in Mislinske doline v organiziranem političnem boju v zaledju sovražnika. Obnavljanje bogatih izkušenj političnega dela v ilegali pa ima še poseben pomen za povezovanje nekdanjih izkušenj in današnjih priprav za organizacijo vse ljudskega odpora v novih pogojih...

Tone Ulrih — Kristl (1975)

osvobodilno gibanje v Saški dolini je zaostajalo za razvojem v Gornji Savinjski dolini, v Mislinski in Meziški dolini, ki tudi meji na Saško dolino. To pa je bila tudi posledica tega, da v navedenem času na saleškem območju niso delovale partizanske enote, saleško območje je bilo tedaj zanje le prehodno. Če odšletemo prve tedne

● ANA STROPNIK:

Povezava med posameznimi hišarni je bila izredno dobra

Ana Stropnik

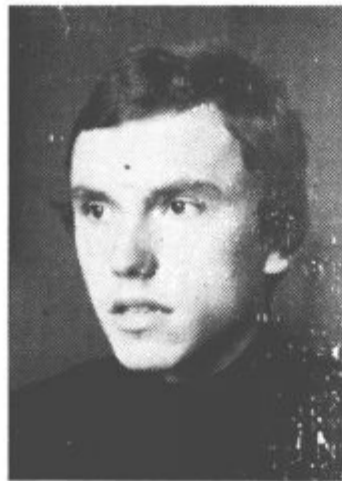
Ivanka Venturini

● V RŠC DELUJE AKTIV MLADIH KOMUNISTOV

Želja je — postati dober komunist

V rudarskem šolskem centru že od 1974. leta deluje aktiv mladih komunistov. V aktiv so vključeni dijaki, ki so s svojim delom, miselnostjo in vzgledom že prerasli temelje mladinske organizacije. Razveseljivo pri tem je, da so to večinoma dijaki iz drugih bratskih republik, ki so v naši dolini, daleč stran od svojih staršev, zaživi novo življenje. V šolskih klopih dozorevajo večinoma v zrele osebnosti in kot takšni so postali tudi člani avangarde delavskega razreda Zveze komunistov Jugoslavije. O delu osnovne organizacije mladih komunistov v Rudarskem šolskem centru nam je pripovedoval njen sekretar Asim Ždralić.

Asim Ždralić: „Mi moramo biti vsem za vzgled in tako dokazati našo vrednost.“

Asim Ždralić je doma iz Jajca. Obiskuje rudarsko tehnično šolo in je že tretje leto v Velenju. Kar dobro obvlada slovenski jezik, le tu in tam mu še uide kakšen domač poudarek. Najim pogovor je zlahka stekel. „Član ZKJ sem bil že prej, sekretar pa sem postal letos prvič. Naš aktiv na šoli je

bil ustanovljen v letu 1974 in je bil nujno potreben, saj to dokazuje tudi veliko število članov. V preteklem šolskem letu nas je bilo 105, sedaj nas je sicer precej manj, ker so nekateri dijaki šolanje že končali, med njimi pa so bili seveda tudi člani ZKJ. V letošnjem letu,

kakor tudi prejšnja leta, je naša prva naloga, da sprejmemo nove člane, ki bodo dopolnili naše vrste.

Kaj smo storili lani? Naša osnovna in največja želja je, da postanemo dobri komunisti ter da se politično in družbeno izobrazimo. Da se seznanimo z obveznostmi, ki jih kot člani imamo. V ta namen smo v lanskem letu organizirali več predavanj. Seveda smo jim hoteli dati določeno težo, jih dvigniti na čim višjo raven. Zato smo povabili k sodelovanju profesorje. Ti so nam predavali o pomembnih zunanjepolitičnih dogodkih. Statutu in programu ZKJ, zgodovini in vlogi KPJ in številnih družbenopolitičnih vprašanjih. Nekateri med nami so se v lanskem letu udeležili tudi pohoda po poteh Štirinajste divizije. Dobro smo sodelovali z ZM v skupnih akcijah. Menim, da je večina med nami vedno dajala vzgled tako v šoli kot izven nje in tako upravičila svoje članstvo.“

B. ZAKOŠEK

Martina Meh

Vlasta Špeh

Matjaž Modrijan

Danica Kriz

● PIONIRSKI ODRED BRATOV LETONJA V ŠMARTNEM OB PAKI EDEN IZMED NAJBOLJ AKTIVNIH V OBČINI

Naše delo je učenje

29. september je praznik pionirjev. Ob tej priložnosti smo obiskali pionirski odred bratov Detonje v Šmartnem ob Paki, ki je že vrsto let eden najbolj aktivnih v naši občini. Pred dvema letoma so dobili kip kurirja Jovice za uspešno delo. V pogovor smo pritegnili učiteljice — mentorice pionirskega odreda in nekatere najbolj aktivne pionirje.

LJA MODRIJAN: Naša pionirska organizacija uspešno deluje že od leta 1947. Zelo dobro smo povezani z občinskim društvom prijateljev mladine. Mentorica mladinske organizacije sem bila več let. Mislim, da je določanje mentorjev za dlje časa zelo pozitivno. Tako namreč vodimo delo lažje, ker imamo več izkušenj. Na naši šoli stremimo za tem, da bi vsak učenec sodeloval vsaj v enem krožku. To nam je

dobro uspelo, saj sodelujejo nekateri kar v štirih.

MARTINA MEH: Na naši šoli se lahko pohvalimo z aktivnostjo nogometnega, atletskega, planinskega, namiznoteniškega, folklornega in šahovskega krožka. Štiri pionirke, ki sodelujejo v ženskem rokometnem klubu naše krajevne skupnosti, so izbrane v republiško reprezentanco.

VLASTA ŠPEH: Delo pionirske organizacije vodi pionirski odbor. V preteklih letih smo

dosegli lepe rezultate, vendar z delom še vedno nismo zadovoljni. Zavedamo se, da lahko naredimo še več. Krožki, ki so delovali na naši šoli so bili uspešni. V lanskem šolskem letu smo na šoli dobili tudi pionirsko hranilnico. Naša naloga pa je tudi, da se pridno učimo in tako služimo domovini.

MATJAŽ MODRIJAN: Na naši šoli se je zelo aktivno kulturno društvo Oskar Hudales. Imenuje se po učitelju, ki je poučeval na naši šoli. V lanskem letu je osem naših članov sodelovalo na srečanju kulturna beseda 1976. Sodelovali smo z igrico Koder plavih las. Naše društvo skrbi tudi za ostala kulturna srečanja na naši šoli in v naši krajevni skupnosti.

DANIČA KRIZ: Letošnje leto bom mentorica pionirske organizacije. Zavedam se, da je to delo težko in odgovorno. Letos smo že pripravili program za to šolsko leto. Nadaljevali bomo delo v krožkih, ki delujejo vsako leto na naši šoli. Trudili se bomo, da bo naše delo čim bolj uspešno. Naši pionirji bodo tekmovali za Kajuhovalno bralno značko in za značko slovenskih partizanskih enot.

Solsko leto se je komaj pričelo. Pionirji pionirskega odreda bratov Letonje pa so že na delu. Trudili se bodo, da bodo tudi to šolsko leto tako uspešni kot druga leta, mi pa smo prepričani da jim bo to tudi uspelo.

MIRA TAMŠE

● DANES SO KULTURNE PRIREDITVE DOBRO OBISKANE

Kulturna dejavnost

Iz programa razvoja kulturne dejavnosti v občini Velenje razberemo: Vzoredno z gospodarskim razvojem občine bi moral potekati tudi kulturni razvoj. Le-ta je namreč danes enakovreden sooblikovalec družbenega dela in družbenega razvoja. Kulturna postaja pomemben soustvarjalec proizvodnega razvojnega procesa, nepogrešljiva duhovna sestavina delovnega človeka ter pomaga oblikovati široko razgledanega in aktivnega samoupravljalca. Zato bo kljub določenim zakonitim sredstvom za kulturo čimprej potreben skupni dogovor z vsemi dejavniki v občini.

Iz pogovora s predsednikom občinske kulturne skupnosti dipl. ing. Petrom Krapežem je nastal tale sestavek.

NAŠ ČAS: Kakšna je zgradba kulturne skupnosti?

Ing. KRAPEŽ: Naš najvišji samoupravni organ je skupščina občinske kulturne skupnosti, ki združuje interese koristnikov in izvajalcev kulturnih dobrin v občini. Kulturna skupnost pa deluje predvsem preko dveh temeljnih kulturnih animatorjev. To sta v lanskem letu ustanovljeni kulturni center s kulturnim domom v Velenju in Šoštanj ter Napotnikovo galerijo, knjižnico ter galerijo v Velenju, knjižnico v Šoštanju ter muzeji v velenjskem gradu in občinska zveza kulturno prosvetnih organizacij z društvi in sekcijami v vseh krajevnih skupnostih. Naša želja je bila, da kulturni center združi tiste dejavnosti, za katere so nujno potrebni profesionalni delavci, amaterska dejavnost pa naj ostane domena zveze kulturno-prosvetnih organizacij.

NAŠ ČAS: Kako ocenjujete kulturno življenje v občini?

Ing. KRAPEŽ: Menim, da je v našem lokalnem prostoru vsako leto več, če se tako izrazim, kulturnih izobražencev. To je prav gotovo posledica sistematičnega dela na tem področju. Obstajajo pa indikacije, ki kažejo, da bi ta razvoj lahko bil še hitrejši. Kljub temu pa smo lahko kar zadovoljni. Danes je povprečno vsaka kulturna prireditve zasledena več kot polovično. Zelo dobro so obiskali petkovi večeri. Vsekakor je kulturno življenje v naši občini iz leta v leto bogatejše. To pa je eden od momentov, ki privlači

pa je visoka kvaliteta, ki so jo nekateri kulturni ansambli v naši občini že dosegli. Omenil bi le gimnazijski pevski zbor, amaterske gledališčne, folklorno skupino in rudarsko godbo. Žal pa je v nas še vse prepozgosto vkoreninjena miselnost, po kateri postavljamo na eno stran amatersko na drugo pa profesionalno dejavnost in ob tem menimo, da so slednji absolutno boljši. To pa še zdaleč ne ustreza resnici.

NAŠ ČAS: In kako ste zadovoljni s sredstvi, ki so vam na razpolago?

Ing. KRAPEŽ: Financiranje je problematično. Sredstva, za katera se dogovarjamo, iz leta v leto stagnirajo. Nas pa kulturna dejavnost obvezuje. Sedaj smo dosegli določen nivo, ki bi ga morali še naprej dvigati. To pa je trenutno ob takšnih sredstvih nemogoče. Letos je npr. situacija takšna, da se bomo morali odpovedati običajnemu abonmaju.

NAŠ ČAS: Kaj načrtujete v prihodnje?

Ing. KRAPEŽ: V zadnjem času nas že zelo pesti prostorski problem. Kulturni dom, v katerem naj bi bil sedež amaterske dejavnosti, je popolnoma zaseden. Iz istega razloga je močno omejena tudi galerijska dejavnost. Ker je premalo prostora, ni možno prirediti razstave, ki bi nudila celovit pregled razvoja nekega slikarja, skupine ali smeri. V depojih imamo tudi bogat fond likovnih del, ki jih ne moremo razstaviti. Tu bi tudi omenil željo nekaterih krajevnih skupnosti, da si zgradijo svoje dvorane za kulturne nastope. Takšne dvorane bi bolj škodile, kot pa koristile razvoju kulturnih dejavnosti. Dobro pa bi bilo, ko bi v krajevnih skupnostih obstajali prostori, v katerih bi amaterske skupine vadile, nastopale pa bi v kulturnem domu pred širšim avditorijem.

Naš izvršilni odbor je pripravil osnutek plana do 1980. leta. V njem se zavzemamo za ureditev obstoječih prostorov za kulturne prireditve v občini. Planiramo gradnjo nove, sodobnejše kino dvorane v Velenju, dograditev ali gradnjo galerije ter angažiranje strokovnih delavcev — profesionalcev na nekaterih kulturnih področjih. Le tako bomo lahko nudili tudi v prihodnje dovolj kvalitetne prireditve v naši občini.

Boris Zakošek

● DANES V VELENJSKI KNJIŽNICI

V okviru petkovega kulturnega večera bo nocjo ob 19. uri v velenjski knjižnici nastopil igralec slovenskega narodnega gledališča iz Maribora Jože Zupan. Nastopil bo z odlomki iz pridig Janeza Svetokriškega. Odlomek je izbral in za oder priredil Tone Partljič. Te pridige, ki so izjemen primer slovenskega literarnega baroka, svarijsko poslušalce pred prestopki, v resnici pa so skoraj prosvetne zgodbe, ki odražajo življenje Slovencev v 17. stoletju.

● POSNETEK Z VPRAŠAJEM?

Le nekaj korakov deli ta razpadajoči kozolec od centra Velenja. Njegova lepota vsekakor ni prid našemu mestu. Tako je majav, da čaka le malo močnejši sunek vetra, da se zruši. In če bo takrat pod njim gruča igrajočih se otrok?

Dom kulture v Velenju

● PETKOVI KULTURNI PRIREDITVI

Prireditve

V Šoštanju odprta razstava Danica Supovc

Razstava „Od baroka do impresionizma“ je bila umetniška prireditve kulturnega centra Velenje v novi sezoni „petkovi kulturni večeri“. Navide obiskovalci so hvaležno sprejeli koncert harfistke Pavle Ušeničnik, ki ga je popestrila s prispevanjem kramljanjem o igranju na klavir in o vseh značilnostih nenavadnega instrumenta. Pomenu razstave „Od baroka do impresionizma“ pa je dodala kustos Narodne galerije Ljubljani Polonca Vidler. Obiskovalce je popeljala v svet umetnosti in jim pričarala rejšo umetnost slovenskih strov baroka, romantike, ma in impresionizma.

Kulturni center Velenje občasno pripravljaj kulturne čere tudi v avli šoštanskega kulturnega doma, kjer se bodo tudi razstave. Skušali bodo dati tako, da bodo iste kulturne prireditve v obeh mestih. Tak poizkus je bil zadnji petek 24. septembra. V Šoštanju takrat odprli likovno razstavo društva Peter Loboda iz Dolenjskega. Društvo je eno naših delavnih pri nas; pripravljajo redne strokovne razgovore, roma likovnovzgojna in izobraževanja za člane in za širšo javnost. Motivni svet slikarstva obsega predvsem krajino, žitja in portret.

Ob odprtju razstave likovnih del članov društva Peter Loboda iz Domžal so v Šoštanju nastopili recitatorka Vilma

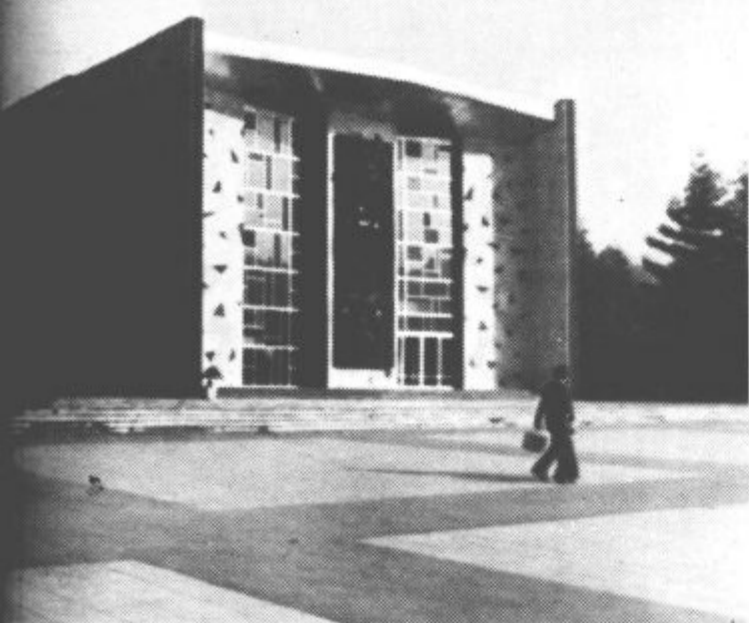
25 let

velenje

MALOPRODAJA
VELEPRODAJA
PROIZVODNJA
KMETIJSKA
KOOPERACIJA
OBRтна
KOOPERACIJA
PREVOZI

nas obvezuje

ERI OBČASNO TUDI V ŠOŠTANJU

v Velenju in Šoštanju

del likovnih ustvarjalcev iz Domžal — Vilma Keršič, Šaleški oktet nastopili v Šoštanju in v Velenju

šič, pianistka Danica Supovec in Šaleški oktet.

Uro zatem so Vilma Keršič, Danica Supovec in Šaleški oktet ponovili nastop v Velenju v okviru „petkovega kulturnega

večera“, organizatorji pa so poskrbeli znova za strokovno vodstvo po razstavi „Od baroka do impresionizma“, ki bo v galeriji velenjske knjižnice odprta do 6. oktobra. M. Marinšek

● PRODOR TUDI IZVEN OBČINSKIH MEJA

Hiter razvoj Projektivnega biroja

Projektivni biro Velenje je bil ustanovljen 1. januarja 1963. leta. To je izključno projektna organizacija za izdelavo investicijsko-tehnične dokumentacije vseh vrst objektov visoke, industrijske in nizke gradnje, vseh vrst projektov instalacij in tehnološkega procesa, za izdelavo regionalnih urbanističnih in zazidalnih načrtov, razne druge gradbene storitve ter izvajanje projektantskega inženiringa.

Podjetje se je v zadnjih letih hitro razvijalo. Tako je število članov kolektiva poraslo od nekdanjih dvajset na štirideset ljudi in so sedaj v skladu z zakonom ustrezno zasedeni vsi oddelki. Vsi odgovorni projektanti, kakor tudi projektanti — diplomirani inženirji in tehniki — imajo opravljene strokovne izpite.

Po projektih projektivnega biroja Velenje je bila v Šaleški dolini od leta 1965 dalje zgrajena večina objektov družbenega standarda, stanovanj in industrije. Ve-

čina večjih industrijskih objektov na Koroškem je prav tako zgrajena po njihovih načrtih. Uspešno pa projektivni biro Velenje prodira tudi na celjsko področje. Takšno zanimanje za njihove storitve je predvsem zaradi kvalitete projektov in poslovne solidnosti.

Od pomembnejših objek-

tov, zgrajenih v zadnjem času po projektih projektivnega biroja, je vredno omeniti večnamensko halo, kompletan transport premoaga od jaška Preloge do TEŠ, TGO Gorenje, obrat družbene prehrane, ureditev tržovskega centra v Velenju ipd.

In kakšni so načrti?

Podjetje si bo tudi v bodoče prizadevalo še bolj vključiti se v občinski plan razvoja, obenem pa prodirati navzven, posebno v energetiki in zelenem planu. Še več! Nameravajo razviti tudi dejavnosti za prevzem kompleksnih del. V tej zvezi pa se bo projektivni biro tudi kadrovskega razvijal. B.Z.

Rdeča dvorana v Velenju je eden od objektov, ki jih je načrtoval projektivni biro Velenje

● NAMERAVAMO ODPRETI NOVO SAMOPOSTREŽNO TRGOVINO

5 let veleblagovnice NAMA

Pred petimi leti, točneje 21. decembra 1971, je začelo poslovati trgovsko podjetje Nama Velenje. Od prvih tipajočih korakov v 1972. letu pa do danes, lahko zasledujemo nenehen vzpon tega trgovskega podjetja. O nagli rasti govori tudi podatek, da so v tem času promet potrojili, kljub majhnemu porastu zaposlenih. To pa je zelo pozitivno vplivalo na ekonomsko stran, tako da so že v tretjem letu poslovali rentabilno in sami odplačevali visoke obroke anuitet in obresti za najeta posojila za osnovna sredstva.

Zgradba trgovskega podjetja Nama ima približno 4000 kvadratnih metrov prodajnega prostora. Tu pa je še restavracija, ki s svojimi 260 sedeži zavzema nadaljnjih 360 kvadratnih metrov prostora. Restavracija ima v poletnih mesecih še dodatnih 200 do 300 sedežev po potrebi — na terasi.

V teh petih letih so v Nami med kupci izvedli anketo o mnenju potrošnikov o njihovem podjetju, o odnosih prodajalca — kupec ter o razporeditvi blaga po blagovnih skupinah. Anketa je pokazala, da je večina obiskovalcev veleblagovnice s postrežbo, cenami in razporeditvijo zadovoljna.

Kljub temu pa so nekaj pametnih predlogov upoštevali in tako združili nekatere sorodne blagovne skupine v enotne oddelke.

Trenutno je v veleblagovnici Nama trinajst oddelkov za prodajo trgovskega blaga in ena restavracija z degustacijo. Tu je zaposleno 152 uslužbencev in prodajalcev ter 50 učencev različnih letnikov.

Od ustvarjenega blagovnega prometa odpade na živilsko stroko 20 odstotkov, na gostinjsko dejavnost 2 odstotka, ostalo pa na industrijsko in tekstilno blago, čevlje ter pohištvo. Od ustvarjenega blagovnega prometa je dvajset do petindvajset odstotkov prodaje

na osnovi potrošniških kreditov, ostali promet pa v gotovini, s čeki in dobavnimi raznim podjetjem in ustanovam.

Ker želijo svojo poslovno učinkovitost še povečati, nameravajo odpreti novo samopostrežno trgovino nasproti Rudarskega doma. Trgovina bo imela 140 kvadratnih metrov koristne površine in bo lahko v popolnosti zadovoljila potrebe krajevne skupnosti Stara vas in nekaterih drugih krajevnih skupnosti. Ta samopostrežna trgovina bo predvidoma začela prodajati že v januarju prihodnje leto.

In kakšne so želje kolektiva v prihodnje? Predvsem, da bi se umirilo jugoslovansko tržišče in da bi se cene formirale tako, da bi bili zadovoljni proizvajalci in kupci. Ob normalni zalogi in urejenih cenah pa zagotavljajo še mnogo bolj solidno dobavo in postrežbo.

BORIS ZAKOŠEK

● V ŠALEŠKI DOLINI V TEDNU POŽARNE VARNOSTI

Napredek požarne samozaščite

Občinska gasilska zveza Velenja pripravila obširen program aktivnosti

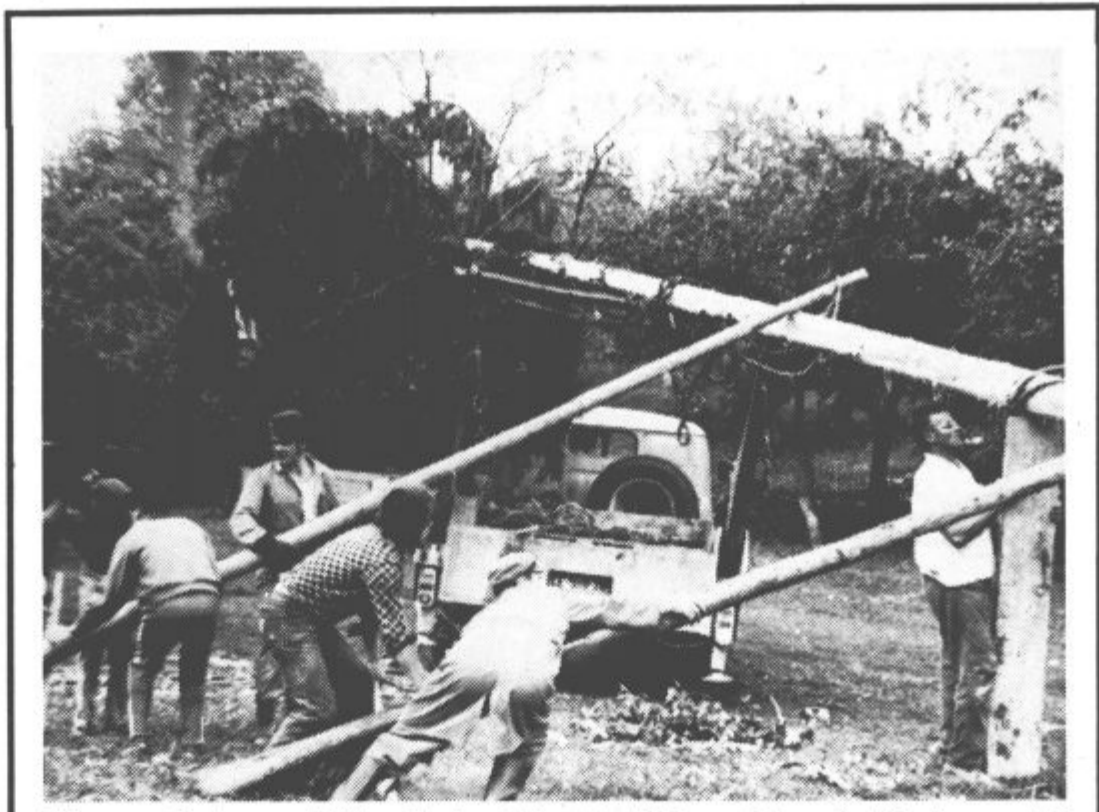
Letošnji teden požarne varnosti je namenjen napredku požarne samozaščite. Težišče tokratnega tedna požarne varnosti, ki ga uresničujejo tako občinska gasilska zveza kot gasilska društva, je povečati število industrijskih gasilskih enot ter izboljšati požarno samozaščito v blokih, vzgojnovarstvenih ustanovah ter na šolah. Izvršni odbor Gasilske zveze Slovenije je s tem v zvezi zadolžil občinske gasilske zveze, da se povežejo z organizacijami združenega dela, kjer se nimajo gasilskih enot, pa bi jih bilo treba po mnenju občinske gasilske zveze in občinske požarne inšpekcije spričo tehnološke nevarnosti dela in števila zaposlenih, nujno ustanoviti.

Na razširjeni seji Občinske gasilske zveze Velenje, ki je bila 24. septembra, udeležili pa so se je tudi predsedniki in komandirji vseh 14 društev z območja občine Velenje, smo izdelali podroben program za teden požarne varnosti v Šaleški dolini. Zadolžili smo vsa društva, da se povežejo s šolami in pripravijo za šolsko mladino predavanja o nevarnosti požarov ter o njihovih vzrokih; pregledali pa naj bi tudi domove in opremo za boj proti požarom. Gasilci bodo te dni pregledali obrtne delavnice in manjše organizacije združenega dela, pripravili pa bodo tudi več vaj s praktičnim preizkusom tehničnih sredstev in opreme.

Gasilski društvi Velenje in Šoštanj pa sta že na začetku letošnjega leta pregledali vse stanovanjske bloke v občini ter pomanjkljivosti, ugotovljene pri pregledih, posredovali stanovanjskemu podjetju Velenje. Organiziranih je bilo tudi več predavanj v okviru civilne zaščite po krajevnih skupnostih o nastanku požarov in njihovem preprečevanju.

V tednu požarne varnosti pa bodo predstavniki občinske gasilske zveze Velenje obiskali vsa gasilska društva v občini. Ob tej priložnosti bodo pregledali izvrševanje programov in ocenili prizadevanja društev pri uresničevanju akcijskih programov, sprejetih za letošnji teden požarne varnosti.

Predvsem si vsi skupaj prizadevamo, da vzpostavimo kar najtesnejše stike z občani, šolsko mladino in organizacijami združenega dela, saj bomo tako pomembno vplivali na preprečevanje požarov in na škodo, ki nastaja ob požarih. Stane Hudales

Tale posnetek je napravil Stane Vovk zadnji podnedeljek popoldan v Šentilju, ko so začeli postavljati mlaje za nedeljsko slavo

● NA RAZSTAVI LIKOVNIH SAMORASTNIKOV SODELUJE TUDI DRAGO RUPNIK

Mislim na samostojno razstavo

V prostorih, kjer sicer razstavljajo najnovejšo do-sejke SOZD Gorenje, so pred kratkim odprli likovno razstavo del skupine likovnih samorastnikov iz te delovne organizacije. Na tej razstavi sodeluje tudi Drago

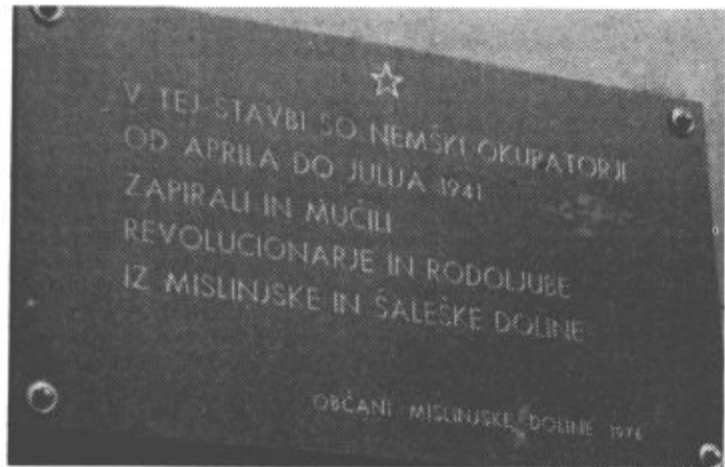
Rupnik. Na razstavi ima šest slik. In sicer podobe žge v les. S to umetnostjo se je pričel ukvarjati po naključju. Dejal je: „Neprestano smo dajali darila prijateljem, ki so se poročili, pa smo jim pogosto v les kaj napisali. To so bili začetki.

Najprej sem torej pisal, kasneje pa sem se lotel tudi bolj zahtevnih stvari.“

Drago Rupnik je zaposlen v tovarni gospodinjске opreme v Gorenju že vse od leta 1971. Tu dela kot elektrotehnik v razvojnem laboratoriju. Ves prosti čas pa porabi za umetnost. To je njegova prva razstava. Povedal je, da je razmišljal že o samostojni razstavi, vendar mu tega časa ne dopušča. Zganje v les je precej zamudno delo in porabi za sliko zelo veliko časa. Poleg tega ima tudi zelo neugoden prostor, saj ustvarja kar doma v dnevni sobi. Najraje prikazuje naravo, otroke, na razstavi pa razstavlja tudi avtoportret. M.T

Slovencev niso in ne bodo uničili!

Srečanje nekdanjih pregnancev iz Mislinjske in Šaleške doline v Šmartnem pri Slovenj Gradcu — Odkrita spominska plošča vsem tistim zavednim Slovincem, ki so bili leta 1941, takoj po prihodu okupatorja, v Šmartnem zaprti, mučeni in nato večji del izgnani v Srbijo, na Hrvaško in v Bosno

Spominska plošča na zgradbi bivšega župnišča v Šmartnem pri Slovenj Gradcu

Zadnje nedeljo, 26. septembra, je bilo v Šmartnem pri Slovenj Gradcu srečanje nekdanjih pregnancev iz Mislinjske in Šaleške doline. Srečanje, združeno z odkritjem spominske plošče zapornikom in izgnancem v letu 1941, je bilo v Mislinjski dolini zadnje slavje, posvečeno proslavljanju 35-letnice napovedi in začetkom neusmiljenega boja proti okupatorju in proti vsem izdajalcem naših narodov. Z odkritjem spominske plošče pa so izpolnili dolg, ki so ga v teh krajih že več let čutili do vseh, ki jih je bič nemških okupatorjev prve oplazil.

Srečanje, ki so ga pripravile komisije za spomeniško dejavnost občinske kulturne skupnosti ter komisiji za tematiko NOB ter za internirance, izgnance, politične zapornike in vojne ujetnike pri občinskem odboru ZZB NOV, je začel Viktor Skrivarnik, ki je še posebej toplo pozdravil vse trpine, ki so v bivši gradbi župnišča v Šmartnem

prvi doživeli grozote in nečloveška ponižanja, ki jih je okupator prizadejal našemu narodu.

OSNOVNA NALOGA OKUPATORJA: UNICITI TEMELJE KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Slavnostni govornik na srečanju je bil Ferdo Fischer, ravnatelj muzeja ljudske revolucije Slovenja Gradec. Poudaril je, da so si nemški zavojevalci za enega osnovnih ciljev zadali nalogo, da povsem uničijo temelje kulturnega življenja Slovencev na ozemlju, ki so ga zasedli. Podrobnosti o razvoju okupacijskih razmer na Spodnjem Štajerskem razkrivajo vneemo in neprikriti gnev, s katerima so svoje sovraštvo prenašali na vse bogastvo naše kulturne dediščine, s tem pa seveda najprej na vse, ki so bili njeni varuhi — to pa so bili tedaj predvsem izobraženci, učiteljsko, duhovščina, študentje, napredno usmerjena mladina, združena v Sokolu, in drugi zavedni Slovenci

ČAKALNICA ŽELEZNIŠKE POSTAJE JE BILA KMALU PRETESNA

„Nagle in množične aretacije Slovencev, ki so kmalu napolnile vse zapore na Spodnjem Štajerskem, so zahtevale ustanovitev večjih zbirnih taborišč. Nemški preseljevalni štab jih je ustanovil najprej v Mariboru, Celju, Šmartnem pri Slovenj Gradcu in na Borlu pri Ptuj, nekoliko kasneje pa še na gradu Rajhenburg pri Krškem. Šmarsko taborišče je bilo le prehodno, upravljal pa ga je SS — Untersturmfürer Sepp Strohmeyer,“ je povedal Ferdo Fischer. „V Slovenj Gradcu se je pojavila nemška varnostna policija 16. aprila in takoj začela s pomočjo domačih Nemcev loviti slovenske izobražence. Največ so jih aretirali med 21. in 26. aprilom. Najprej so jih zapirali v čakalnico železniške postaje v Slovenj Gradcu, ko pa je bila že pretesna, saj so vanjo stlačili tudi ljudi, ki so jih pripeljali iz Šaleške doline, so vse z avtobusi prepeljali v Šmartno. V bivšem župnišču so

uredili prehodno taborišče za osebe, ki so jih nameravali izgnati. Že aprila je bilo tam zaprtih 61 oseb iz Mislinjske in 36 oseb iz Šaleške doline. Tudi iz tega taborišča so pred izgonom pošiljali ljudi v Maribor.“

ENAKE TAKTIČNE METODE PRI ODSTRANITVI ZAVEDNIH SLOVENCEV

Ferdo Fischer je med drugim tudi opozoril, da kažejo splošne in podrobne ugotovitve, da so taktične poteze nemških okupatorjev povsem enake metodam ljudi, ki danes upirajo nezasišano gonjo proti koroškimi Slovincem in gradiščanskim Hrvatom. Istovetna sta si namen in delovanje Štajerske domovinske zveze — steirischerheimatbunda ter zloglasnega koroškega Heimatdiensta pri odstranitvi vseh zavednih Slovencev — le da je pri prvem šlo za ozemlje Spodnje Štajerske, pri drugem pa Koroške in Gradiščanskega. Kako nesmiselno in žalostno je dejstvo, je ob koncu govora poudaril ravnatelj muzeja ljudske revolucije Slovenj Gradec, da moramo na takih naših zborih, ko je minilo že toliko

let po eni najbolj krvavih vojn, z zgražanjem in ogorčenjem obsojati početje ljudi, ki so imeli velik delež pri trpljenju izgnancev in tistih, ki so se na tak ali drugač način uprli nacističnemu nasilju, obsojati početje, ki ima podobne cilje, z katerih dosego se ne brani izbirati najbolj surova pota in načine.

SPOMINSKA PLOŠČA ZAVEDNIH SLOVENCEV

Ferdo Fischer — Mojka je zatem odkril spominsko ploščo na zgradbi, kjer so nemški okupatorji od aprila do julija 1941 zapirali in mučili revolucionarje in rodoljube iz Mislinjske in Šaleške doline. Udeleženci srečanja so z enomišutnim molkom počastili spomin vseh umrlih pregnancev. Pevci, recitatorji in godbeniki pa so izvedli priložnostni program. Z zborovanja so poslali protestno pismo republikemu odboru ZZB NOV, v katerem so najostreje obsodili avstrijsko manjšinsko politiko ter podprli pravičen boj koroških Slovencev in gradiščanskih Hrvatov za dosego osnovnih človeških pravic. M.L.

hotel paka

GOSTINSKO PODJETJE

»PAKA« Velenje

obvešča, da bo v mesecu oktobru v nočnem baru hotela PAKA nov barski spored, v katerem nastopajo:

- BREGANOVIČ HATIDŽA
- DJUKA RAUŠ -MARIJO-
- DUO PAMAN

Zabaval vas bo priznani kvartet »POLAND - BAND« iz Poljske.

Vstopnina kot običajno.

Nočni bar je odprt vsak dan, razen ob ponedeljkih od 21. do 2. ure.

Barski spored se prične ob 23.30 uri.

VLJUDNO VABLJENI!

ljubljska banka

tudi ko gre za posojila

pravi naslov za pospeševanje gospodarskih dejavnosti občanov

Na podlagi vezave domače ali tuje valute lahko odslej kot naš varčevalec zahtevate posojilo po novem pravilniku o pospeševanju gospodarskih dejavnosti občanov.

Posojilo dobite v primeru, če se ukvarjate s kmetijsko dejavnostjo, opravljate obrtno dejavnost ali pa se nameravate posvetiti kmečkemu turizmu:

- za zidavo, rekonstrukcijo in večja popravila gospodarskih poslopij in poslovnih prostorov,
- za nakup kmetijskih strojev,
- za nakup plemenske živine,
- za nakup delovne opreme za obrtniško dejavnost,
- za preureditev stanovanjskih prostorov za turistično dejavnost.

Znesek za posojilo znaša 250% namensko vezanih dinarskih ali deviznih sredstev. Če občan proda konvertibilno valuto in veže dinarsko protivrednost, dobi kredit v višini 320% vezanih sredstev. Najnižji znesek posojila znaša 10.000 dinarjev, najvišji pa 400.000 dinarjev.

Najkrajša doba vezave 3 leta, najdaljša pa 11 let ter zavisi od namena posojila. Doba vračanja posojila je za leto dni krajša od dobe vezave sredstev.

Pravilnik prinaša še vrsto zanimivih podrobnosti, ki vas utegnejo zanimati, če se boste odločili za to obliko sodelovanja z našo bančno hišo. Zato nas bo veselilo, če se boste ob priložnosti osebno oglasili v najbližji poslovni enoti naše banke, kjer bi skupaj proučili možnosti za ugodno, hitro in zanesljivo uresničevanje vaših zahtev in želja.

• Mozirje

• OCENA JAVNE RAZPRAVE O OSNUTKU ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU V OBČINI MOZIRJE:

Najbolje v 4 kolektivih

V nekaterih organizacijah združenega dela bodo morali razpravo o »mali ustavi« ponoviti

Na nedavni delegatsko sestavljeni konferenci Občinskega sveta Zveze sindikatov Mozirje so ocenili potek prve faze javne razprave o osnutku zakona o združenem delu. Za konferenco je pripravila komisija za nadaljnji razvoj samoupravljanja mozirskih sindikatov poročilo o poteku in rezultatih javne razprave o »mali ustavi« v Zgornji Savinjski dolini.

Javna razprava o osnutku zakona o združenem delu je doslej potekala v občini Mozirje po programu, ki sta ga sprejeli predsedstvi občinske konference SZDL in občinskega sveta Zveze sindikatov. Do konference so opravili javno razpravo v 35 osnovnih organizacijah sindikata; zamujali so le v obratu TOZD Feriti na Ljubnem organizacijah sindikata; zamujali so le v obratu tozda Feriti na Ljubnem ob Savinji. V krajevnih skupnostih so pripravili razpravo le v okviru organov krajevnih skupnosti, niso pa vanjo vključili širšega kroga občanov. Razprava je bila tudi v okviru obrata za kooperacijo kmetov — lastnikov gozdov pri GLIN Nazarje in Zgornjesavinjski kmetijski zadrugi, nanje pa je prišlo precej občanov.

V sodelovanju z republiškim odborom Sindikata delavcev kmetijstva in živilske industrije Slovenije ter Centrom za samoupravljanje pri republiškem svetu Zveze sindikatov Slovenije so pripravili v Zgornjesavinjski kmetijski zadrugi Mozirje okroglo mizo o združevanju dela in sredstev z zasebnimi kmetijskimi proizvajalci in organiziranju zadruge v luči novega zakona.

Pravilnik pa še širšo javno razpravo, okroglo mizo o povezovalni lesne industrije in gozdarstva v občini ter o dohodkovnih odnosih. To javno razpravo bi pripravili v organizacijah združenega dela Gozdno gospodarstvo Nazarje, GLIN Nazarje ter Mizarstvo in tesarstvo Smreka Gornji Grad.

Od 3.400 zaposlenih v občini Mozirje se je udeležilo javne razprave o »mali ustavi« nad 74 % vseh

delavcev ter precejšnje število občanov. Najbolje ocenjujejo javno razpravo o osnutku zakona o združenem delu v Zgornji Savinjski dolini v Gozdnem gospodarstvu Nazarje, nadalje v GLIN Nazarje ter v Mizarstvu in tesarstvu Smreka Gornji Grad in v Gradbeniku na Ljubnem. Te organizacije združenega dela zaposlujejo več kot 60 % vseh delavcev v občini. Drugod pa je bil prisoten bolj formalni pristop, saj so manjkale kvalitetne ocene obstoječih samoupravnih odnosov s predlogi o tem, kako zasnovati v

pridobnje samoupravno organiziranost in dohodkovne odnose skladno z določili zakona o združenem delu.

Konferenca Občinskega sveta Zveze sindikatov Mozirje je sprejela stališče komisije mozirskih sindikatov za nadaljnji razvoj samoupravljanja, da morajo v vseh tistih organizacijah združenega dela, kjer prva faza javne razprave o osnutku zakona o združenem delu ni bila najboljše, obravnavo ponoviti. Vodstva organizacij združenega dela in družbenopolitične organizacije v njih pa morajo pripraviti predloge za nove samoupravne in dohodkovne odnose ter pri njihovi pripravi upoštevati vsebino zakona o združenem delu. M.

Iz Tovarne malih gospodinjskih aparatov Gorenje v Nazarjih

• DR. MILAN ŽEVART:

O značilnostih osvobodilnega boja v Šaleški dolini

Če upoštevamo intenzivnost osvobodilnega gibanja, njegovo moč oziroma stopnjo množičnosti, uspehe in neuspehe okatorjevih akcij proti osvobodilnemu gibanju in obseg partizanske mobilizacije, lahko razdelimo razvoj osvobodilnega gibanja v Šaleški dolini na sedem obdobj.

Prvo obdobje do sedmega julija 1941 je čas, ko so komunisti pripravljali upor in prvo uporniško akcijo. Po pretresih, ki jih je povzročil okupator, so bile v tem času znova vzpostavljene zveze partizanskih organizacij z višjimi forumi ter postavljene prve pomembne javke in postojanke osvobodilnega gibanja, niso pa še bili ustanovljeni odbori Osvobodilne fronte.

Obdobje od prve organizirane hude udarce, je imel v tem času Šaleško dolino za nemirno območje in je izvedel številne ukrepe in akcije proti partizanskim enotam in proti osvobodilnemu gibanju, a večjih udarcev partizanskim enotam, ki so v tem času delovale v Šaleški dolini, ni mogel prizadeti, če ne upoštevamo hudih izgub B skupine 1. štajerskega bataljona oziroma šaleške skupine v začetku junija 1942. V začetku julija je bila ustanovljena Šaleška četa. Na začetku novega obdobja od začetka oktobra 1942 do sredne septembra 1943 so bili v Šaleški dolini le še posamezni sodelavci in skupini, ki je nastala po prvi akciji proti šaleški partizanski skupini, ki je nastala po prvi uporniški akciji, okupator ni dosegel uspeha. Če upoštevamo dejavnost partizanskih enot na slovenskem Štajerskem, Šaleška dolina v tem obdobju ni bila na obrobju, ampak bolj v središču dogajanj.

Po kratkotrajnem vzponu osvobodilnega gibanja spomladi 1942, se je pričelo najhuše obdobje. Do začetka avgusta 1942 je okupator, ki je že od novembra 1942 krepil svoje sile v Šaleški dolini, razbil večino mreže osvobodilnega gibanja in potem do začetka oktobra uničil še del tistega, kjer je še ostalo. Obdobje od konca marca do začetka oktobra 1942, ko je Šaleška dolina izgubila svojo partizansko enoto, ki je bila vključena v Pohorski bataljon, je zahtevalo največ žrtev v boju za svobodo. Kronistovo pero je zapisalo: „Kako vse to trga naše živce... Le predolgo ne več, ker mi ne vzdržimo dalje, kako smo utrujeni do smrti. Ko gredo mimo rdečih plakatov, kmetije govore: Glejte, naši novi svetniki in mučeniki!“

Kljub temu da je okupator zadal osvobodilnemu gibanju

no in dobro organizirano osvobodilno gibanje na terenu se je z dejavnostjo partizanskih enot združilo v močno vojno proti okupatorju ter povsem razbilo okupatorjeve organizacije in onemogočilo delovanje njegovega oblastnega aparata. Večina prebivalstva je upoštevala le oblast Osvobodilne fronte. Tako stanje je bilo kljub velikim silam, ki jih je okupator namestil v svojih postojankah in utrdbah na tem „hudičevem območju“, kot imenuje Šaleško dolino neki vir okupatorjevega izvora. Naj navedemo le, da je

proti koncu maja 1944 prišel en okupatorjev oboroženec na deset slovenskih prebivalcev. Dejansko je bila razlika med številom okupatorjevih oborožencev v Šaleški dolini in med številom slovenskega prebivalstva od 14. do 25. maja, ko je potekala na šaleškem območju velika nemška ofenzivna akcija, dosti manjša, ker so tedaj operirale na tem območju močne okupatorjeve enote, ki sicer niso bile v postojankah Šaleške doline. Okupator je v tem obdobju videl v vsem slovenskem prebivalstvu svoja nasprotnika, še zlasti v kmetih.

Posledice velike nemške ofenzive na območju IV. operativne cone pozimi 1944 in 1945 so se čutili tudi v Šaleški dolini, a ne preveč, čeprav se je močno povečal okupatorjev pritisk. Osvobodilno gibanje je bilo tudi v obdobju od začetka decembra 1944 do osvoboditve

množično, a manjši del prebivalstva se je konec leta 1944 in v začetku 1945 zopet pokoraval nekaterim okupatorjevim odredbam. V glavnem pa velja, da je osvobodilno gibanje doseglo višek, ki ga ni moglo preseči, že v prejšnjem obdobju. V zadnjih mesecih vojne je prišlo do velike koncentracije enot IV. operativne cone in okupatorjevih enot na šaleškem območju in na tem območju je bilo tedaj večkrat težiče vojaških operacij. Ob koncu vojne je prišlo v Šaleški dolini do pomembnega dogodka: generalpolkovnik Alexander Lohr, tedaj vrhovni poveljnik za jugovzhod, je 9. maja v Topolšici pred štabom IV. operativne cone podpisal vdajo svojih enot.

V času narodnoosvobodilnega boja sta se kmalu jasno izoblikovala dva tabora: slovenski uporniški pod vodstvom KPS oz. tabor osvobodilnega gibanja ter okupatorjev tabor. Do take jasne diferenciacije je prišlo zaradi pravilne politike KPS in zaradi nacističnega okupatorskega sistema in zaradi okupatorjevih ukrepov. Tabor osvobodilnega gibanja se je kljub občasnim krizam in izgubam, ki jih je utrpel, krepil, dejavnosti in moči osvobodilnega gibanja razkrajal. V času svojega največjega vzpona je osvobodilno gibanje demoraliziralo in razkrajalo tudi enote v okupatorjevih postojankah in še zlasti enote vermašafta, ki so prišle v Šaleško dolino od drugod, ter enote deželnih strelcev.

V prvih obdobjih vstaje, tja do 1942 leta, so v osvobodilnem gibanju imeli odločilni del lež ljudje, ki so že pred vojno bili tako ali drugače povezani s komunistično partijo. Komunisti so kmalu pridobili za upor tudi številne druge. V času ponovnega vzpona osvobodilnega gibanja jeseni 1943 in v začetku 1944 se je vanj najbolj intenzivno vključevalo vaško prebivalstvo. V vaških naseljih je živel tudi velik del delavcev. Kmalu pa je zajelo veliko večino prebivalstva. Zaradi tega so bila po ponovnem vzponu središča politične dejavnosti in oblasti Osvobodilne fronte v vaseh in odbori OF v teh vaseh so bili precej časa kompetentni

• JANKO ŽEVART:

Okrožje se je nenehno kadrovsko izpopolnjevalo

Janko Ževart, predsednik okrožnega odbora aktivistov OF šaleško-mislinskega okrožja in sekretar okrajnega odbora OF Sentilj:

„Šaleško-mislinsko okrožje je bilo ustanovljeno v prvi polovici leta 1943, s tem da se je kasneje kadrovsko nenehno izpopolnjevalo. Zajemalo je območje sedanjih občin Velenje in Sloveň Gradec in še nekatere kraje občin Zalec in Celje. Okrožje je bilo razdeljeno na devet okrajev. Strije so bili v Mislinjski, pet pa v Šaleški dolini. Okrajni odbor Sentilj, ki je bil sestavljen šaleško-mislinskega okrožja, je začel v okrajnem sestavu delovati jeseni 1943.

Za prvega sekretarja okrožnega komiteja je bil imenovan prvoborec Tone Urlih-Kristl. Za razvoj osvobodilnega gibanja v Šaleški dolini je bila zelo pomembna tudi ponovna vrnitev na to območje borca Franca Polha-Izaka, ki je začel prav na tem območju ponovno vzpostavljati organizacijo OF. Njegov prvi sodelavec je bil Anton Lempl-Dušan, zelo pogosto pa se je na tem območju zadrževala tudi članica okrožnega odbora Ela

Prebivalci so prispevali vse za cilje NOB

Slavko Verdel, član okrajnega odbora Osvobodilne fronte je začel organizirano delati že konec leta 1943. Sestavljal ga je devet članov. Vsak od njih je imel svoj resor. Sekretar odbora je bil Janko Ževart, ki je bil domačin iz tega okrajja. Pod njegovim vodstvom so člani okrajnega odbora funk-

cije, za katere so bili zadolženi, resnično kar najboljše izpolnjevali. „V vsem okrajju smo že zelo zgodaj začeli organizirati vaške odbore Osvobodilne fronte, v šaleško-mislinskega okrožja, organizacije slovenske protifašistične ženske zveze, narodno zaščito. Prav zaradi takšne organiziranosti je na tem območju ves čas zelo uspešno delovala TV postaja 32, junija 1944 pa tudi partijski tečaj. Kraj je bil znan kot zelo zanesljiv in ni bilo bojzani, da bi nas kdo obveščevalna služba je onemogočila vsakršno presenečenje. Prebivalci tega okrajja, zlasti Sentilja, so prispevali vse, kar so mogli za narodnoosvobodilno borbo. Moški med 18. in 55. letom so se zaradi politične pripravnosti o pravičnosti boja v glavnem prostovoljno vključili v osvobodilno gibanje. Na tem območju smo uredili posebne bunkerje, kjer smo zbirali hrano, obleko, sanitetni in drugi material, ki so ga potrebovali partizani. Pri zbiranju tega materiala, ki so ga potrebovali partizani, je bilo posebno pomembno vlogo in so bile še posebej

Srečanje aktivistov OF šaleško - mislinjskega okrožja

Prvo povojno srečanje aktivistov Osvobodilne fronte šaleško-mislinskega okrožja je bilo 5. oktobra 1974 v Velenju v okviru prireditve ob občinskem prazniku Šaleške doline.

Drugo srečanje, ki so ga pripravili v počastitev 30-letnice zmage nad fašizmom in osvoboditve, je bilo 28. septembra 1975 v Turški vasi pri Sloveň Gradcu.

Tretje srečanje aktivistov Osvobodilne fronte šaleško-mislinskega okrožja pa bo v nedeljo, 3. oktobra 1976, v Kotah v Sentilju pri Velenju.

Letonja-Atena.

V šentiljskem okrajju je bila zelo dobro organizirana mreža Osvobodilne fronte. Že konec leta 1943 in v začetku leta 1944 smo začeli ustanovljati krajevne ali vaške odbore Osvobodilne fronte. Eden prvih takšnih odborov Osvobodilne fronte je bil ustanovljen prav na področju, kjer bo letošnje srečanje aktivistov, takoj zatem pa tudi krajevni odbor OF Podkraj pri Sentilju.

Člani okrajnega odbora OF so bili zadolženi za posamezna področja dela. Tako je eden odgovarjal za področje gospodarstva, drugi spet za področje financ - zbiranje prispevkov v obliki posojila za potrebe osvobodilnega gibanja. Izredno razvito smo imeli tudi socialno dejavnost. Skoraj vsak mesec so redno dobivale materialno podporo nekatere družine, katerih očetje so bili v partizanih in niso imele sredstev, da bi se preživljale. Nadalje je bil eden izmed članov zadolžen za agitacijo in propagando, za delo z mladino, za organizacijo slovenske protifašistične ženske zveze idr.“

• SLAVKO VERDEL:

aktivne mladinske organizacije. Okupator si je na vso moč prizadeval, da bi uničil oskrbno organizacijsko mrežo. Pri tem naj bi mu pomagali voluni, preoblečeni v partizane. To mu v glavnem ni uspelo. Le s podporja Pomike in Podkrajja pri Sentilju so Nemci odpeljali nekaj družin v Dachau, od koder se mnogi niso več vrnili. Po dobljenih podatkih je pot teh izdaj vodila izven našega okrajja.

Na izredno dobro organiziranost osvobodilnega gibanja v tem okrajju kažejo tudi ilegalna imena domačij, ki so se med vojno uveljavila med partizani. Bila so izbrana zelo posrečeno. Ko se danes srečamo partizani, uporabljamo običajno kar partizansko ime. Za pravega včasih niti ne vemo.“

Delati smo morali v izredni tajnosti

„Pred vojno sem hodila na učiteljske v Mariboru,“ je začela pripovedovati Slava Kleva (Kralj) iz Laz, ko sem jo obiskal na Aškercevi 16 v Mariboru, kjer sedaj živi. „Zaradi vojne vihrne sem se vrnila domov in vse do odhoda v partizane 26. julija 1944 gospodinjila na kmetiji. Zamenjevali sem morala mater, ki je umrla leta 1940.“

Se preden sem začel beležiti njene spomine o narodnoosvobodilnem gibanju v takratnem okrajnem odboru OF Sentilji, me je prošla naj zapisem, da so takrat morali delati v izredni tajnosti, zato morata kakšen razplet dogodkov ni čisto takšen, kot se ona spominja.

Spomladni leta 1943 sta se na njihovem domu v Lazih oglasila Franc Polh-Izak in Anton Lempi-Dušan. To sta bila prva partizana, ki jih je Slava videla.

„Verjetno sta kje druge zvedela,“ razmišlja danes Slava Kleva, „da smo bili pri naši hiši zavedni Slovenci, zato sta prišla k nam. Iskala sta politične sodelavce. Takrat sta me tudi opozorila, da hodijo okrog tudi gestapovci, preoblečeni v partizane. Zato smo se dogovorili za geslo, da me bosta klicala Ivica.“ Njena sestra Anica, ki ji je bilo tedaj šestnajst let (sedem let je bila mlajša od Slave), pa je dobila ilegalno ime Cvetka.

„Sprva smo partizanom sporočili razne podatke o številu orožnikov v Velenju, kakšni so ljudje okrog nas, na katere hiše in ljudi se lahko partizani zanesajo. Potem so začeli ustnavljati vasko in okrajne odbore Osvobodilne fronte. Jaz sem bila v okrajnem odboru OF v Sentilju odgovorna za organizacijo slovenske protifašistične ženske zveze. Še dobro se spominjam, kako sem članicam naše organizacije razlagala program OF, sicer pa smo delale vse: pletle, šivale, med najpomembnejšimi nalogami pa je seveda bila skrb za razne informacije o sovražniku.“

Po priložnosti 14. divizije v naše kraje se je za odbore začelo še težavnejše delo, s tem pa tudi za Slavo in njeno sestro, ki sta kljub mladosti postala pravi zaupniki narodnoosvobodilnega gibanja. Noč za nočjo so se pri njih ustavljali par-

Sprva pa je bila prepricana, da jih bo ujeti sodelavec izdal. Ker so Nemci medtem začeli odseljevati zavezne družine iz Lokovce, sta s sestro sklenili, da ne bosta spali več doma. Sosed Dolinšek jima je ponudil prostor nad kletjo, pa čeprav je s tem ogrozil svoje življenje in življenje njegovih desetih otrok. Pri Dolinšku sta spali štirinajst dni.

„25. julija je imela sestra rojstni dan. Telega dne smo zvečer nekoliko dlje bedeli kot običajno, zato sem nameravala spati kar doma. Na prigovorjanje sestre, češ da ni varno, sem le odšla k sosedu. Kljub temu da sem spala le nekaj ur, sem se tudi naslednji dan zelo zgodaj vrnila domov in odšla z očetom na gospodarsko poslojpe, da bi delala raznico. Bila sem bosa, na glavi sem imela kmečko ruto, oblečen pa sem imela tudi predpasnik. Izgledala sem resnično kot prava kmečka deklica. Na poti proti gospodarskemu poslojpu se je oče ozrel proti vinogradu, ki je

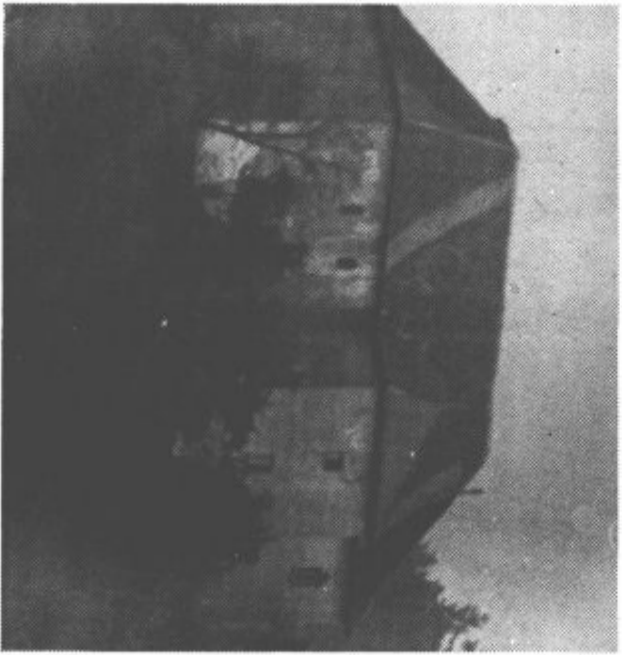
nad hišo, in dejal, da so tam partizani. Pogledala sem in vprašala, zakaj so tako zeleni. Oče se je v trenutku zavedel, da mi grozi nevarnost in mi dejal, naj hitro zgineš. Sklenila sem, da bo šla k Dolinšku in se tam skrila. Na poti sem srečala štiri Nemce, ki so se približevali hiši z druge strani. Mišlim, da se lahko le moji neurejeni zunanosti zahvalim, da me niso aretirali. Seveda so očeta Nemci takoj vprašali, kje sem. Odgovoril je, da še spim. Ker me v postelji niso našli, so hoteli imeti sestro za talko. Ker tudi nje ni bilo doma (Anica je medtem se spala pri Dolinšku), se je oče izgovoril, da sva najbrž odšli žet. Prejšnji dan sva resnično želi pšenico in ker žetve nista končali, sva pustili srpe kar na njivi, čeprav pravi kmet tega nikoli ne stori.“ je dejala Slava Kleva. „Naju pa je to rešilo in tudi očeta. Ker so Nemci našli na njivi je srpe, so mislili, da sva jih opazili in pobegnili.“

Zgodnji jutranji priložnost Nemcev bi bil kmalu presenetil Slavinega brata Blaža, ki je že bil v partizanih. Oborožen se je vračal od doma in zagledal Nemce. Zadnji trenutek se jim je skrtil v gozd Kozelji. Soseda Hojana, kateremu je naročil, naj Kraljeve obvesti, da se bližajo Nemci, pa je sovražnik prestrigel.

Tistega dne je imela Slava sestaneke okrajnega odbora na Ponikvi. Tako je vedela, kje so partizani. Odhod na sestaneke je hkrati pomenil tudi odhod v partizane (to je storila tudi Anica), kjer je bila še naprej odgovorna za organizacijo slovenske protifašistične zveze vendar v širšem obsegu.

Slava Kleva (Kralj)

Za vzgojo novih partijskih kadrov je okrajni Komitej Komunistične partije Slovenije organiziral partijski tečaj. Tečaj se je začel 20. junija 1944 na Gradcu (na sliki) v Lazah, končal pa 27. junija 1944 pri Jakobu v Kotah.

Anton Glušič še danes skrbno hrani pisalni stroj, na katerega je med vojno pisal za partizane

O ANTON GLUŠIČ

Hiša je velika, kar pridite

V začetku leta 1944 je bil pri Trnovškem v Sliovi prvi množični partijski tečaj. Anton Glušič se danes tako spominja:

„Miting bi bili morali imeti najprej pri Pečaku, vendar se jim je zdelo tam kaj prevarno. Zato so k nam prišli Zevartovi fanjije in vprašali, če bi lahko bil miting pri nas. Zakaj ne, sem dejal. Hiša je velika, kar pridite. Čeprav smo se tudi mi malo bali.“

Mislim, da se je mitinga udeležilo okrog sto partizanov, aktivistov in donatijev. Partizani so okrog domačije postavili stražo, da jih morebiten prhod Nemcev ne bi bil mogoč iznematiti.

Miting je začel z govorom Janko Zevart, ki nas je hkrati brl, da bo prišel boljši in pravičnejši čas. Po končanem sestanku pa se je zaslislala slovenska pesem.“

Sicer pa so tudi k Antonu Glušiču partizani velikokrat prišli. V bližini je bila javka in Anton jim je mnogokrat pisal na pisalni stroji, ki ga je imel. Antona so partizani klicali Prijatelj. To ime so mu dali, ker je navadno vsakega, s katerim se je pogovarjal, imenoval prijatelj.

VEDELI SMO, DA SE BORIMO ZA PRAVILNO STVAR

Baltazar Jezernik je danes možakar pri 83 letih. Ko sem v središču Sentilja vprašal po njem, je eden imed domačinov dejal: „A, Pečaka iščete (pozneje sem zvedel, da je to njihovo domače ime). Ta je v Podkrajju. Peljati morate do konca asfaltirane ceste, nato še po makadamu in na levi strani sredi hriba boste zagledali veliko kmetijo.“

Ob manjši njivi kjer je njegova hčerka pospravljala jesenske pridelke, je na topleni jesenskem soncu sedel sivolasi mož, ki se je takoj, ko sem se mu predstavil, dvignil s stola in dejal, da mi bo z veseljem povedal, kako je bilo med vojno na njihovem območju.

„Vsega se podrobno prav gotovo ne bom mogel spomniti, ker je od takrat minilo že dobrih trideset let“, je pristavil.

„Kmalu po padcu stare Jugoslavije je iz vojske pobegnil domov Karel Glušič iz Sliove in tukaj organiziral prvo trojko. Poleg njega sta v njej bila še Rafael Rednak in Franc Janžič. Njihovnega sestanka sem se večkrat udeležil.“

Leta 1942 je bila v Velenju velika racija za komunisti. Nekdo je izdal tudi to trojko in Nemci so jih ustrelili. Zdi se mi, da je bilo to v začetku junija. Zaradi številnih aretacij je osvobodilno gibanje zastalo in med ljudmi je vladal precejšen pletih.

Leta 1943 se je v naš kraj znova vrnil Franc Polh – Izak in začeli smo pridobivati nove ljudi za narodnoosvobodilno gibanje. Gibanje je dobivalo vse večji razmah in jeseni leta 1943 smo v moji hiši ustanovili prvi vaski odbor OF za Podkraj. Na ustanovnem sestanku je govoril Janko Zevart, jaz pa sem postal sekretar vasko organizacijo OF in to funkcijo opravljal vse do osvoboditve.“

Pečkova domačija je še danes znana po partizanskem imenu Pri socialistu. „Izakov oče je bil čevjar. Kadar sem mu nesel popravljat čevlje, sva veliko politizirala o nevezdrnih razmorih in govornila, da je treba kreniti na novo pot. Najinemu pogovoru je sin Izak velikokrat prisluhnil in ko je bil prvič pri meni, mi je dejal: Ti boš socialist. To ime ustreza tvojemu prepričanju.“ Tudi trije Baltazarjevi sinovi

so šli v partizane. „In to z orožjem. Enemu sem celo sam priskrbel puško, ki sem jo zamenil nemškemu vojaku,“ rad danes pove Baltazar. Takrat orožja namreč ni bilo lahko dobiti.

Baltazar Jezernik je bil med vojno tudi zelo drzen. Neko septembrsko noč je pet deklet neslo hrano Tomičevi brigadi, ki je bila v Ponikvi. Nemci so dekleta ujeli in zaprli. Tabornišča jih je rešil Baltazar. Ki je skupaj s sosedom razorožil stazajo.

Kot aktivist je bil Baltazar tudi na seznanu nemške zandarneje v Velenju, ki je večkrat prišla, da bi ga aretirala. Vendar jim je po zasluzgi dobrih sosedov, ki so ga vsakokrat pravočasno obvestili o priložnosti, vedno srečno ušel.

„Tudi in poiztvovalno je bilo treba delati. Vendar smo vse težave zaradi naše upornosti, ki je bila v nas, premagali. Ker smo vedeli, da se borimo za pravično stvar.“

In prav zaradi tega je Baltazar Jezernik – Socialist danes neizmerno vesel. „Ko danes razmišljam o tistih hudih časih, sem vesel, ker sem tudi sam nekaj prispeval za našo svobodo, da nisem ostal dolžan svojemu narodu.“

Na srečanje aktivistov v Kotah Baltazarja Jezernika ne bo. Pa čeprav bi zelo rad šel, srečal nekdanje tovariše in se skupaj z njimi spomnjal hudih vojnih dni. „V zadnjih letih mi je zelo opešal vid, zato bom rajne ostal doma.“

Baltazar Jezernik

... Dogajanja v letih 1941 do 1945 so kolkor toliko že zapisana. Imamo Zevart – Tercakovo knjigo „Od vsitaje do zmage“, Zalaznikovo „Dolgo in težko pot“, Franceta Filipiča „Prve pohorske partizane“, in „Prvi pohorski bataljon“, in še druge zapise in spomine posameznikov. V vseh teh krajih je zapisanih tudi nekaj dogodkov, bodisi iz saleške, bodisi iz Mislinjske doline. Naša želja bi bila, da bi se kdo oprtel opisa dogajanj pod naslovom „Saleška in Mislinjska dolina v narodnoosvobodilni borbi“, ker si dogajanja sledijo in so prehajanja iz doline v dolino istih ljudi, bodi po organizacijskih ali vojskih nalogah, stalna ...

Tone Urlih — Knstl (1975)

REDNI KINO VELENJE

30.9. - četrtek ob 17.30 in 19.30 italijanski barvni film **POTOVANJE** Režija: Vittorio de Sica. Igrata: Sophia Loren, Richard Burton
 1.10. - petek ob 17.30 in 19.30 italijanski barvni film **POTOVANJE**
 2.10. - sobota ob 17.30 in 19.30 angleški pustolovski film **V KREMPLIH LEVA** Režija: Richard Attenborough. Igrata: Simon Ward, Jack Hawkins
 3.10. - nedelja ob 17.30 in 19.30 angleški pustolovski film **V KREMPLIH LEVA**
 4.10. - ponedeljek ob 17.30 ameriška kriminalna **DOKLER NE UBIJEM TUDI TEBE** Režija: Daniel Petrie. Igrata: Kirk Douglas, Jean Seberg
 5.10. torek ob 17.30 in 19.30 ameriška komedija **GASILEC CHARLY** Režija: Charlie Chaplin. Igrata: Charlie Chaplin, Albert Ostin
 6.10. - sredi ob 17.30 in 19.30 ameriška komedija **GASILEC CHARLY**
 7.10. - četrtek ob 17.30 in 19.30 ameriški znanstveno fantastični film **ZARDOZ** Režija: Johan Borman. Igrata: Shon Konnerri, Scharlot Rempling
 8.10. - petek ob 17.30 in 19.30 ameriški znanstveno fantastični film **ZARDOZ**
 9.10. - sobota ob 17.30 in 19.30 ameriški pustolovski film **EN VLAK ZA DVA KLATEŽA** Režija: Robert Oldrich. Igrata: Ly Marwin, Ernest Borgin
 10.10. - nedelja ob 17.30 in 19.30 ameriški pustolovski film **EN VLAK ZA DVA KLATEŽA**

ŠOŠTANJ

30.9. - četrtek ob 19.30 japonski vojni film **BITKA ZA PORT ARTUR** Režija: Beiji Maruyama. Igrata: Toshio Mifune, Mitsuko Kasabue
 2.10. - sobota ob 16. uri **OTROŠKA MATINEJA** španska barvna risanka **ZEMLJA VEČNE IGRE**
 2.10. - sobota ob 19.30 ameriška barvna drama **POROČILO O UMORU** Režija: Milton Katselas. Igra: Michael Moriarty
 3.10. - nedelja ob 17 in 19.30 ameriška barvna kriminalna **DOKLER NE UBIJEM TUDI TEBE** Režija: Daniel Petrie. Igrata: Kirk Douglas, Jean Seberg
 6.10. - sredi ob 19.30 ameriški znanstveno fantastični film **ZARDOZ** Režija: John Borman. Igrata: Shon Konnerri, Scharlot Rempling
 7.10. - četrtek ob 19.30 ameriška komedija **GASILEC CHARLY** Režija: Charlie Chaplin. Igrata: Charlie Chaplin, Albert Ostin
 9.10. - sobota poljska melodrama **POVEST GREHA** Režija: Valerian Borowczyk. Igra: Gražina Dlugolecka
 10.10. - nedelja ob 17 in 19.30 ameriški barvni film **MAŠČEVALEC IZ BALFESTA** Režija: Don Sharp. Igrajo: Rod Steiger, Eric Porter, Trower Howard

KINO DOM KULTURE

3.10. - nedelja ob 10. uri otroška matineja španska barvna risanka **ZEMLJA VEČNE IGRE**
 4.10. - ponedeljek ob 10. uri ameriška barvna drama **POROČILO O UMORU** Režija: Milton Katselas. Igra: Michael Moriarty

Ste že naročeni na tednik Naš čas?

mali oglasi

Zakonca z otrokom iščeta sobo s kuhinjo v Velenju. Ponudbe pod: Roman in Cilka Naprodnik, Hrastovec 55, Velenje
 Prodaj posestvo vseh kultur 6 ha v lepem kraju ob prometni cesti, vse sodobno urejeno. Janko Krajnc, Podgorje 12, p. Frankolovo.
 Prodaj škotske ovčarje z rodovnikom - Ivo Ribič, Stanetova 49, Velenje.

ŠPORT

Ligaška tekmovanja

NOGOMET

Lepa zmaga Rudarja

Blizu 1500 ljubiteljev nogometa je na stadionu ob jezeru pozdravilo lepo zmago nogometašev Rudarja proti moštvu Pohorja iz Ruš z rezultatom 4:0 (2:0).
 Velenjčani so tokrat svojo kvaliteto igr izrazili tudi s štirimi zadetki, da ne omenjamo še številnih priložnosti, ki so jih imeli napadalci v zaključnih akcijah pred nasprotnikovim golom.
 Moštvo Pohorja, ki je v letošnjem prvenstvu doseglo v treh kolih tri zmage, ni bilo kos razigranemu nogometašem Rudarja. Velenjčani so jih prekosili tako v tehniki kot v vzdržljivosti, saj so svojo kvaliteto pokazali v zadnjem delu igre, ko so nenehno napadali z lepimi akcijami in streli na gol. Gole za Rudar so dosegli: Stevanović 2, ter Paović in Marković po enega.
 R. ŽEVART

Poraz Šmartnega

Nogometaši Šmartnega so v 4. kolu SNL doživeli poraz v Mariboru proti Železničarju z rezultatom 3:0 (1:0).
 Šmarčani so tokrat igrali slabo, predvsem v obrambi, ki ni mogla zadržati napadov domačih nogometašev. Tudi napadalci niso bili razpoloženi, saj niso mogli doseči niti častnega zadetka.
 J. KRAJNC

V nedeljo gostuje v Šmartnem moštvo Primorja iz Ajdovščine.
 Rezultati ostalih srečanj: Kladivar:Izola 5:1 (2:1), Slavija:Mura 1:4 (1:0), Litija:Rudar (T) 1:1 (0:1), Primorje:Ilirija 4:3 (1:3)

Lestvica po 4. kolu SNL:

1. Mura	4	4	0	0	12:2	8	+10
2. Pohorje	4	3	0	1	6:6	6	0
3. Kladivar	4	2	1	1	9:4	5	+5
4. Rudar (V)	4	3	1	1	6:2	5	+4
5. Železničar	4	2	1	1	7:5	5	+2
6. Rudar (T)	4	1	2	1	6:4	4	+2
7. Litija	4	1	2	1	4:4	4	0
8. Primorje	4	1	2	1	5:6	4	-1
9. Šmartno	4	2	0	2	2:4	4	-2
10. Ilirija	4	0	2	2	5:7	2	-2
11. Izola	4	0	1	3	3:12	1	-9
12. Slavija	4	0	0	4	1:10	0	-9

ROKOMET

Minerva - Šoštanj 26 : 24

Rokometaši Šoštanja so gostovali v Grižah in izgubili tekmo z domačini z rezultatom 26:24 (15:14).
 Srečanje je bilo kvaliteto in borbeno. Obe ekipi sta prikazali ostro igro z vrsto lepih akcij. Rezultat je bil kar 14-krat izenačen. Deset minut pred koncem so Šoštanjčani imeli prednost 2 golov pri rezultatu 18:20.
 V zadnjih minutah pa so imeli

več športne sreče domačini in zmagali.
 V moštvo Šoštanja sta se posebj izkazala Marjan Stvarnik in Franc Jančič, ki sta dosegla tudi največ golov.
 V soboto igrajo Šoštanjčani doma na igrišču Partizana proti vodeči ekipi na lestvici, moštvo Slovenj Gradca.
 R. ŽEVART

Šmarčanke zmagale

V četrtem kolu ženske rokometne lige so se v Velenju pomerile med seboj rokometarice iz Šmartnega ob Paki in domačinke. Po enakovredni igri so zmagale gostje z golom prednosti 17:16 (9:6).
 V prvih minutah so imele prednost v zadetkih domačinke do rezultata 6:6, nato pa je Franja Kolenc dosegla nekaj zaporednih zadetkov in Šmarčanke so dobile prvi polčas s tremi goli prednosti.
 V nadaljevanju so Velenjčanke bile nekaj časa boljše in večkrat znižale na gol razlike, niso pa uspeli izenačiti in ogroziti zmago borbenim Šmarčankam.
 Gole za Velenje so dosegle: Podpečan 6, Pocajt in Djordjević 3, Peterlin 2, Podbregar in Tkavc po enega.

Za Šmartno: Kolenc 9, Šmerc 3, Jeraj 2, Urankar, Gril in Podjavoresek po enega.
 V 5. kolu igrajo Velenjčanke v Kmaniku, rokometarice Šmartnega pa doma z ekipo Dobrovelj.
 R. Ž.

Lestvica po 4. kolu:

1. Krka	4	4	0	0	63:45	8
2. Dobrovelj	4	4	0	0	58:43	8
3. Šmartno	4	3	0	1	71:58	6
4. Slovan	4	2	0	2	67:63	4
5. Preddvor	4	2	0	2	69:72	4
6. Izola	4	2	0	2	47:52	4
7. Velenje	4	1	1	2	58:58	3
8. Kamnik	4	1	0	3	61:68	2
9. Sava	4	0	1	3	48:65	1
10. Brežice	4	0	0	4	43:61	0

Elektra prvak

Košarkarji Elektre iz Šoštanja so si v II. slovenski košarkarski ligi že zagotovili naslov prvaka.
 V predzadnjem kolu so v Slovenski Bistrici brez boja dobili srečanja z domačimi košarkarji, ki niso poskrbeli za vse potrebno, da bi se lahko tekma odigrala.
 Tako imajo Šoštanjčani na lestvici štiri točke prednosti pred drugo-uvrščeni Zagorjem.
 V zadnjem kolu prvenstva igrajo košarkarji Elektre doma z moštvom Litije v telovadnici „Solidarnosti“ v Šoštanju.
 R. Ž.

Šesti v pokalnem tekmovanju

S finalnim tekmovanjem mladink in mladincev so se končala tekmovanja atletov vseh kategorij za atletski pokal Slovenije. Skupni zmagovalc je atletski klub Kladivar. Atletski klub Velenje je na 6. mestu med vsemi atletskimi kolektivi v republiki.
 Med najboljšimi dvanajstirni mladinci v vsaki panogi so na finalnem tekmovanju v Celju Velenjčani v končni uvrstitvi dosegli 7. mesto.
 Boljše uvrstitve v posameznih panogah so dosegli:

Boris Režek 1. v troskoku 17,81, 2. v skoku v daljavo 670; Franc Rošar 2. v metu diska 40,86 in 5. v metu kopja 53,40; Franc Lemež je bil 3. v hoji na 5 km 26:34,6; Slavko Miklavžir a pa 5. v teku na 3000 m.
 Mlada tekačica Atletskega kluba Velenje Anita Bizjak je nastopila v pionirski atletski reprezentanci na troboju pokrajin Koroške, Julijske krajine in Slovenije in tekmovala v štafeti 4x100 m.
 R. Ž.

ČRNA KRONIKA

NAŠLI POGREŠANEGA

Lovci lovske družine iz Velenja so v nedeljo, 26 tega meseca, našli pogrešanega trinidesetletnega Alojza Sešla iz Serčerjeve 5 v Velenju mrtvega. Imenovani je odšel od doma 21. julija letos z grožnjo, da bo naredil samomor. Truplo so našli v gozdu nad Škalskimi Cirkovcami.

BIČAL DEKLICO

Mladoletni J.C. iz Velenja je 20. tega meseca prišel na otroško igrišče na Askerčevi cesti. Od tod je odpeljal šestletno deklico M.D. v bližnji gozd, jo privezal na drevo, usta zamašil z robcem in jo bičal. Mladoletnega J.C. so delavci postaje milice v Velenju prijavili javnemu tožilu.

ROPARSKI NAPAD

Devtnajstletni Z.S. iz Velenja je 17. septembra letos okrog 2. ure roparsko napadel Stefana Končnika, ko se je vračal iz hotela Paka. Ob napadu mu je vzel denarnico, iz katere je pobral 260 dinarjev, nato pa jo je odvrnil v reko Pako. 500 dinarjev v denarnici ni našel.

GRADBENO INDUSTRIJSKO PODJETJE VEGRAD

Odbor za medesobna razmerja SDS skupne službe

objavlja prsto delovno mesto:

— obračunalec osebnih dohodkov

delo za določen čas.

POGOJI:

— srednja šola ekonomske smeri, vsaj dve leti prakse.

Prošnje sprejema kadrovska služba podjetja 15 dni po izidu objave.

RADIO VELENJE

- UKV frekvenca 88,9 megahercov
- oddaje: v četrtek ob 15,30, v nedeljo ob 10. uri

STRELJANJE

Uspešen nastop v reprezentanci

Mlada strelca strelske družine „Mrož“ iz Velenja Milan Krk in Hinko Petek sta sodelovala v reprezentanci Slovenije na srečanju pionirjev treh dežel Slovenije, Koroške in Julijske krajine z naslovom Alpe-Adria v Novem mestu.
 Reprezentanca Slovenije, ki sta jo vodila Velenjčana Hinko Bola in Franjo Zučko, je osvojila drugo mesto za strelci Koroške. Za reprezentanco Slovenije so dosegli naslednje rezultate:
 Krajnik 363, Jereb 339 (oba Škofja Loka), Krk 335, Petek 333 (oba Velenje) in Pajkar 354 (Ljubljana).
 R. Ž.

MED ROPOM STA GA POŠKODOVALA

Z veselice v Gaberkah sta se 20. tega meseca okrog 2. ure vračala sedemnajstletni D.B. iz Šoštanja in dvaindvajsetletni Mijo Bogdan. Na poti domov sta napadla petinidesetletnega delavca Alojza Lednika iz Plešivca. Vzela sta mu 90 dinarjev, dva zavoja cigaret, med ropom pa sta ga telesno poškodovala.

NEPRIMERNA HITROST

Voznik osebnega avtomobila LJ 317-23 Sukri Bajmari je peljal 21. tega meseca iz smeri Šoštanja proti Šmartnemu ob Paki. Ko je pripeljal do mostu, je zaradi neprimerne hitrosti trčil v ograjo. Na vozilu je za približno 2.000 dinarjev škode.

ZAPRTE ZAPORNICE

Voznik osebnega avtomobila CE 857-42 Marjan Ocep je peljal po lokalni cesti v Prelogah. Pred njim je vozil voznik tovornega avtomobila KN 116-14, ki je pred zaprtimi zapornicami na železniškem prehodu ustavljen. Voznik Ocep je hotel čakati, zato je obrnil svoje vozilo, pri tem pa je trčil v tovorni avtomobil. Škode je za okoli 7.000 dinarjev.

ZAHVALA

Ob nenadni smrti našega ljubega moža in zatega atija
Branka Ograjenška

izrekamo prisrčno zahvalo članom kolektiva DES Ljubljana - TOZD Elektro Slovenj Gradec za vso pomoč v teh bridkih urah, godbi, pevcem, rezervnim oficirjem za organizacijo pogreba in spremstvo, vsem govornikom, vsem darovalcem šopkov in vencev, vsem tistim, ki so nam izkazali pomoč v drugi obliki.

Izredna zahvala naj velja vsem sosedom, ki so nam vseskozi pomagali, prav posebej naj velja to Srebotnikovim, Mežonovim, Štembergerjevim ter Potočnikovim iz Dovž.

Žalujoci: žena Milena, sinova Slavko in Matjaž.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža

JANEZA VIHRA

se najtopleje zahvalujemo osebju internega oddelka bolnice Slovenj Gradec, osebju zdravstvenega doma Velenje, posebno pa dr. P. Grošlju za pomoč in prizadevanje, da bi mu ohranili življenje. Najlepša hvala godbenikom, pevcem, govornikom in duhovnikom g. Kovaču in g. Kraševcu za opravljeni obred in poslovinne besede. Prisrčna hvala vsem sosedom in sorodnikom, ki so takoj priskočili na pomoč. Iskrena hvala vsem darovalcem vencev in cvetja, vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje ter za spremstvo na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: žena, brat, sestra in sorodniki

ZAHVALA

Ob priliki iznenadne in prezgodnje smrti našega dragega in neprežaljenega brata, svaka in strica

Branka Ograjenška

izkazujemo iskreno zahvalnost vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, kateri so v najtežjem trenutku pritekli v pomoč, izrazili sožalje, darovali vence in cvetje.

Posebno se zahvalujemo zdravniškemu osebju iz bolnice Slovenj Gradec, podjetju RTP, vsem številnim organizacijam, godbi na pihalu, pevskemu zboru, govornikom in vsem ostalim, kateri so s svojo prisotnostjo in pažnjo želeli olajšati žalost in bolečino za našim dragim Brankom.

Žalujoci: sestra Mara Ferjančič in Dora Jevševar z družino.

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi našega moža in očeta

ANTONA KNEZA

se najtopleje zahvalujemo zakoncema Koželnik Francu in Stefki za pozornost na cesti, nesebično pomoč pri najdbi na smrt poškodovanega očeta in prizadevanje za ohranitev življenja.

Najlepša hvala rudarski godbi, pevcem ter govornikom za poslovinne besede.

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, mu darovali vence in cvetje ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: žena, otroci z družinami in ostalo sorodstvo.

Komentar tedna

Vse bolj se bliža november, vse bolj datum, ko bo uradna Avstrija izpolnila svojo napoved o jezikovnem popisu manjšin.

Očitno je novejška politika pripeljala uradno Avstrijo tako daleč, da je slepa in gluha za vse tisto, kar se dogaja v njej sami, če že noče poslušati mednarodnega glasu. Opozorila torej, naj ne popušča tistim silam „na svojih prsih“, ki bodisi ne morejo pozabiti svojega družbenega poraza v drugi svetovni vojni, bodisi so zainteresirane, da pod plaščem napadov na slovensko in hrvaško manjšino vodijo polemiko s politiko uradne Avstrije oziroma si v

svoji ne več tako naivni preproščini prizadevajo, da bi postale vodilni instrument malce razglašene orkestra vodilnih političnih sil Avstrije, ki zdaj izjavljajo eno,

Avstrijska zmeta

jutri pa spet nekaj povsem drugega.

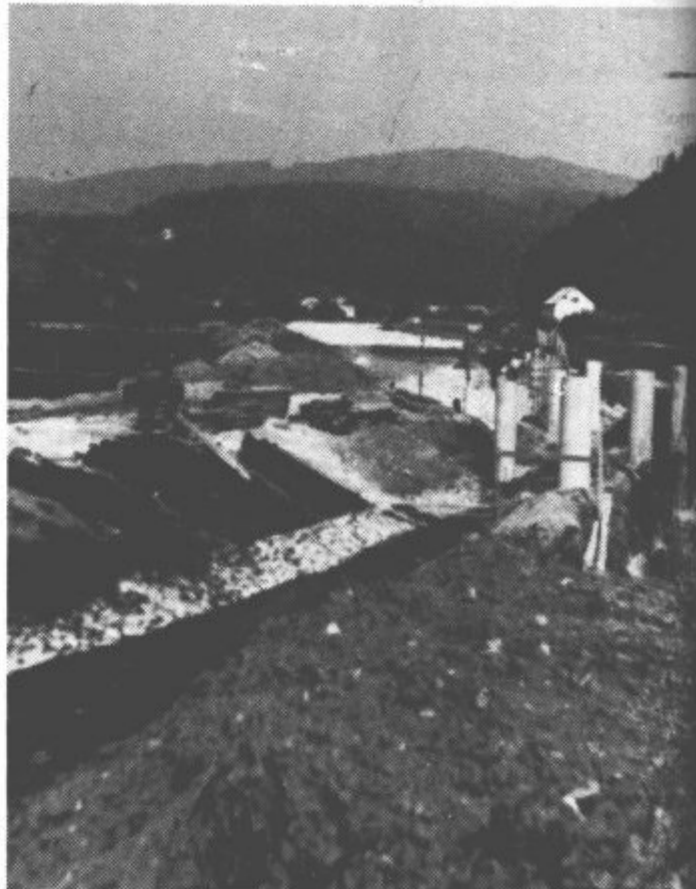
V mislih imamo tolikanj znano Državno pogodbo. Tisto, ki je bila podpisana 15. maja 1955. Takratni avstrijski kancler Leopold Figl je v Zveznem parla-

mentu ob ratifikaciji pogodbe dobesedno dejal: „Moram še enkrat poudariti, da bo vsak poslanec, ki bo oddal svoj glas za to pogodbo, glasoval za vsak njen člen... ali pa naj glasuje proti pogodbi.“

In zadnji odstavek sedmega člena se glasi: „Dejavnost organizacij, ki merijo na to, da odvzamejo hrvaškemu ali slovenskemu prebivalstvu njegov značaj in pravice kot manjšine, se mora prepovedati...“

Menimo, da si na podlagi tako zapisanih dejstev lahko vsak ustvari resnično podobo sedanjega avstrijskega trenutka; vsak lahko primerja vsebino izjave in člena s sedanjim delovanjem neonacističnih sil v sosednji Avstriji. Danes je na vrsti manjšina, kaj bo jutri? Prav zato smo prepričani, da bodo vse napredne sile sveta in Avstrije slej ko prej morale spregledati igro neonacionalizma, ki svojega razraščanja ne bo prekinil le pri manjšini. In tudi se moti uradna Avstrija, če je prepričana, da lahko s temi silami sklene kompromis prek hrvaške in slovenske manjšine. V njeno dobro bi bilo, če bi spregledala...

MILAN MEDEN

Kakor je razvidno tudi s slike, dela na novi dvopasovni cesti od Šaleka proti Paki naglo napredujejo. Podjetje Slovenijaceste je uredilo že dve tretjini spodnjega ustroja ceste. V gradnji je tudi 41 metrov dolg in 10,5 metra širok most. Most, katerega stebre vidite v spodnjem delu slike, bo predvidoma končan do 15.10., kasneje pa bodo uredili še nekatere podrobnosti. Do konca prihodnjega meseca pa bo po predvidevanjih na novo cesto položen asfalt. Ostaja le še eno odprto vprašanje – tunel.

JUBILEJ TERMOELEKTRARNE ŠOŠTANJ

Dvajset let obratovanja

V šoštanski termoelektrarni so v soboto praznovali pomembno obletnico. Točno pred dvajsetimi leti, 20. septembra, so v jugoslovansko omrežje vključili prva dva 30 MW agregata. To je bila prva faza sedanje elektrarne. Že 1960. leta

so izročili namenu drugo fazo z močjo 75 MW. Ob koncu 1973. leta pa je bila naslednja velika prelomnica. faza z močjo 75 MW. Ob koncu 1973 leta pa je bila naslednja velika prelomnica. Takrat je začela obratovati tretja faza termoelek-

trarne Šoštanj z močjo 275 MW.

To pa še ni konec razvoja tega pomembnega energetskega objekta. Lani 1. februarja so položili temeljni kamen za četrto fazo TE Šoštanj, ki bo imela moč 235 MW in bo predvidoma začela obratovati oktobra 1977. Z dograditvijo te faze bo celotna moč termoelektrarne Šoštanj 745 MW.

Ob jubileju so za delavce kolektiva pripravili manjšo slovesnost. Dopoldne so si v šoštanskem kulturnem domu ogledali film o gradnji elektrarne, potem pa so odšli v prostore družbene prehrane. Tu jim je direktor TOZD TE Šoštanj dipl. inž. Dušan Janežič govoril o pomenu tega objekta v ožjem in širšem slovenskem prostoru.

Predsednik izvršilnega odbora konference osnovnih organizacij sindikata Martin Tomšič je spregovoril o samoupravljanju v tej delovni organizaciji. Prebral je tudi imena vseh članov, ki so v tem kolektivu

že od prvih začetkov. Učenci osnovne šole Biba Roeck so to priložnost pripravili zanimiv kulturni program, ob koncu pa so delovnemu kolektivu TE Šoštanj podarili kip varilca.

B.Z.

Učenci osnovne šole Biba Roeck so delovnemu kolektivu TE Šoštanj podarili skulpturo varilca

Na obisku v Čajetini

6-članska delegacija Skupščina občine Mozirje in občinskih vodstev družbenopolitičnih organizacij mozirske občine, vodil jo je podpredsednik občinske skupščine Franjo Verdina, se je 21. septembra udeležila slavnosti ob dnevu osvojitve v pobrateni občini Čajetina.

Govorje iz Gornje Savinjske doline so bili na proslavi 100-letnice osnovne šole v Sirogojnu, ki bo v prihodnje sodelovala z osnovno šolo Luče, udeležili so se slovesnosti ob otvoritvi šolskih kuhinj na osnovnih šolah Sirogojno in Čajetina ter se udeležili tudi drugih manifestacij.

Ob letošnjem občinskem

prazniku Čajetina so odprli v tej, z Mozirjem pobrateni občini, podružnico Beograjske banke in službe družbenega knjigovodstva. Za tovarno usnjene galanterije, kjer izdelujejo zaščitna sredstva iz usnja,

rokovnice, predpasnike, in obleke, so zgradili nove proizvodne prostore. Med praznovanjem pa so položili tudi temeljni kamen za obrate prehrambene industrije kombinata „Zlatiborka“.

M.

SEJA KOMITEJA OBČINSKE KONFERENCE ZK VELENJE:

Ocena aktivnosti, nove naloge

Čeprav je opaziti napredek pri uresničevanju partijskih sklepov o dohodkovnih odnosih v organizacijah združenega dela, poglobljanju samoupravljanja, vprašanih kadrovske politike in

načrtovanju, pa bo vendarle treba strniti sile, da bo tekel proces uresničevanja hitreje. To so ugotovili člani komiteja Občinske konference ZK Velenje, ko so pregledovali izvajanje sklepov, sprejetih na zadnjih sejah.

O uresničevanju sklepov in nalog bo tekla razprava tudi na seji Občinske konference ZK Velenje, sicer pa bodo nekatera stališča in njihovo uresničevanje preverili z obiski skupin komunistov v nekaterih temeljnih in drugih organizacijah združenega dela.

Ko so obravnavali spisek na-

log, ki jim bodo namenili v prihodnjih mesecih posebno pozornost, so člani komiteja Občinske konference ZK Velenje posebej izpostavili obravnavo gospodarskega položaja, uresničevanje vsebine zakona o združenem delu, štipendiranje ter aktualna mednarodna vprašanja. Sklenili pa so še, da bodo že v kratkem pripravili seminar za sekretarje osnovnih organizacij ZK iz Šaleške doline.

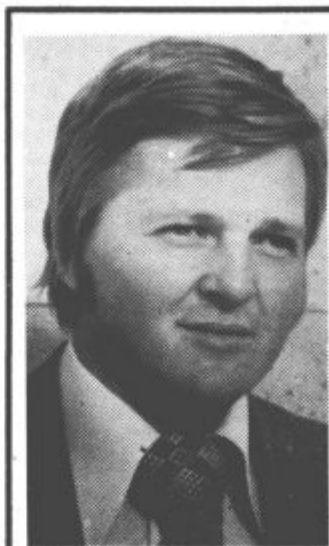
M.

Silvo Koprivnikar — novi predsednik mladih Gorenja

V petek, 24. septembra, je bila volilno-programska konferenca mladih iz tovarne gospodinske opreme Gorenje Velenje, na kateri so ocenili delo v preteklem mandatnem obdobju, sprejeli delovni program za naslednji dve leti in izvolili nove organe tovarniške konference.

Novi predsednik je Silvo Koprivnikar iz delovne skupnosti skupnih služb, sekretar Branko Amon, TOZD štedilniki, organizacijski sekretar pa Milan Kretič, iz delovne skupnosti skupnih služb.

S.

Silvo Koprivnikar

„NAŠ ČAS“, glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva, izdaja Center za informiranje, propagando in založništvo Velenje — „Naš čas“ je bil ustanovljen 1. maja 1965; do 1. januarja 1973 je izhajal kot štirinajstodnevnik „Šaleški rudar“, kot tednik pa izhaja „Naš čas“ od 1. januarja 1973 naprej.

Urejšajo: Marijan Lipovšek (direktor in glavni urednik), Stane Vovk (v.d. odgovornega urednika), Mira Tamšič, Boris Zakošek in Franc Mazovec (tehnični urednik).

Izhaja ob petkih — Uredništvo in uprava (63320) Velenje, Titov trg 2, poštni predal 89, telefon (063) 850 087 — Brzojavni naslov: Informativni center Velenje — Ziro račun pri SDK Velenje 52800 — 601 — 21428 — Cena posameznega izvoda 1 dinarje, letna naročnina 120 dinarjev, za inozemstvo 250 dinarjev — Tiska CTP „Pravica“ — Dnevnik Ljubljana — Za „Naš čas“ se po mnenju Sekretariata Izvršnega sveta Skupščine SZ Slovenije številka 421 — 1/77 od 8. februarja 1974 ne plačuje temeljnega davka od prometa proizvodov — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Poštnina plačana na pošti 63000 Celje

REKLI SO TE DNI:

FRANCE POPIT:

— V naši družbenoekonomski politiki bomo morali ravnati tako, kot je predvideno v osnovah srednjeročnega programa razvoja Slovenije. Razvijali bomo tiste organizacije združenega dela in tiste dejavnosti, ki lahko zmanjšujejo naš zunanjetrgovinski primanjkljaj, bodisi s povečanjem izvoza ali nadomeščanjem uvoza. V vseh drugih bodo morali začeti razmišljati o tem, kako se prilagoditi takšni usmerjenosti.

BORUT MIKLA VČIČ:

— Samoprispevek ni le primakljen delež posameznika, je mnogo več. Najbolj pa izraz samoupravljanja kot takega, družbenega odnosa torej, kjer se pooblastila države vedno bolj ožijo v prid neposrednih pravic vsakega človeka, ki dela, s samoprispevkom pa morda najbolj neposredno izraža svojo voljo o tem, kako bo živel danes in jutri.

Gasilska vaja v Šentilju

V „tednu požarne varnosti“ bo v občini Velenje več akcij in prireditev. V teh dneh bodo vsa društva izvedla vaje ter pregledala tehnično opremo in uredila okolje. Ob večerih pa se bodo zbrali gasilci ter se pogovorili o perečih problemih in nalogah.

„Teden požarne varnosti“ pa bomo v občini Velenje zaključili z veliko gasilsko vajo, ki bo v nedeljo, 3. oktobra, dopoldne v Šentilju pri Velenju.

F.K.